

15 травня о 15:00 год.
у Великобірівському
будинку культури відбудеться
районне святкування
Дня матері. Вхід вільний.

18 травня об
11-й годині в
актовому залі
НВК "Великобі-
рівська ЗОШ І-ІІІ
ст.-гімназія ім.
Степана Балея"
розпочнеться урочиста академія
з нагоди Дня школи-гімназії.
Запрошуємо випускників ми-
нулих років, батьків, прогресив-
ну громадськість Тернопільсько-
го району.

Дирекція
НВК "Великобірівська ЗОШ
І-ІІІ ст.-гімназія
ім. С. Балея".

Газета Тернопільської районної ради

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

16 сторінок

№20 (5175) П'ятниця, 13 травня 2016 року

Дорогою ціною

Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської РДА Олександр Похилый, народний депутат України Тарас Юрик, Великобірівський селищний голова Роман Мацелюх, ветеран Другої світової війни Лідія Щурова з учасниками поминальної ходи з нагоди Дня пам'яті і примирення біля пам'ятника воїнам-односельчанам у Великих Бірках.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

“Війна — це болото, легко влізти і важко вилізти”, — пише у своїй книзі лауреат Нобелівської премії з літератури, білоруська письменниця Світлана Алексієвич. Людство навчилося долати великі відстані, літати в космос, перемогло сотні смертельних хвороб, винайшло спосіб миттєво спілкуватися через десятки тисяч кілометрів, але досі не позбулося вірусу загарбництва, агресії і насильства. За останні роки світ сколихнули війни в Афганістані, Чечні, Іраку, Грузії, теракти в Америці, Франції, Бельгії.

Страшне ХХ століття, коли людське життя нічого не важило, не стало належним уроком. Війна — це біль, туга за ріднею, ненависть і любов... Вона залишила в пам'яті тисячі героїчних сторінок, перегортаючи які, від-

чуваєш смуток за загиблими і гордість за подвиги героїв. Війна нахабно ввірвалася в домівки, кардинально змінила долі багатьох сімей. Жертви Другої світової війни рахувалися мільйонами. Важко встановити точ-

ну кількість загиблих і не народжених, убитих, розстріляних, спалених у крематоріях, закопаних і залитих цементом на новобудовах соціалізму, пораних, зраджених і покинутих напризволяще... Фактично, втрати українського народу становлять більше 40% загальних людських втрат СРСР.

Друга світова війна тривала шість років. У неї було втягнуто 72 держави. Країни, які взяли участь у війні, мобілізували близько 110 мільйонів осіб. Загинуло понад 60 мільйонів людей, більшість з яких — цивільне населення. Тоталітарна держава повністю нівелювала поняття особистості, використо-

вуючи людські ресурси для досягнення власних цілей. Не спромігшись домовитися, політики посилали людей вбивати одне одного. Письменник-фронтовик Віктор Астаф'єв писав у романі “Прокляті й убиті”: “У героїчній радянській країні передові ідеї і машини завжди цінувалися дорожче за людське життя. Якщо радянська людина, гинучи, рятувала техніку з полум'я, з ями, з води, запобігала аварії на залізниці — про неї писали вірші, співали пісні, знімали фільми. Якщо, рятуючи техніку, людина гинула — її світлин друкували в газетах, змушували батьків думати, що їхній син чи дочка росли для

того, щоб завжди і всюди виявляти героїзм, своєю мужністю і життям підкріплювати могутність радянської індустрії — це і в кіно так показують: відвалилося колесо — без колеса їде, впав міст — по палях шпацирує, та ще й з піснюю...”.

Сувору правду війни уособлює мужність, патріотизм, важку працю, віру у власні сили, скорботу за тими, хто віддав заради перемоги власне життя. Величний подвиг захисників батьківщини навечно збережеться в пам'яті наступних поколінь. Щороку стає менше свідків тих страшних подій.

Продовження на 2 стор.

Тернопільське районне комунальне підприємство “Селопроектбудсервіс”

Виготовлення проектів індивідуальних житлових будинків: розробка генеральних планів населених пунктів; детальних планів територій, всіх видів проектних робіт. Найнижчі ціни в регіоні.

м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 14 тел: (0352) 53-25-05, (068) 763-30-52, (066) 045-69-37.

приватне підприємство

Землевласник-СЛ

- приватизація земельних ділянок
- землевпорядні та геодезичні роботи
- виготовлення кадастрових номерів

м.Тернопіль Пр-т. С. Бандери 34А, 2
вул. Кривоноса 10 (четвертий поверх)
тел. 52-02-07, 42-42-70, (067) 354-65-67

www.trrada. te.ua — веб-сторінка Тернопільської районної ради

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль, вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35, 25 37 59
e-mail: office@lanclaas.com.ua

www.lanclaas.com.ua

LAN CLAAS

3 Міжнародним днем медичної сестри!

У всі часи зосередженням милосердя були жінки, яких за особливо чуйне серце, добрі руки та велике терпіння називали сестрами. Медична сестра – це не тільки професія, а й поклонання. У професійне свято бажаю Вам, шановні медсестри, гідної оцінки важкої і необхідної праці, нехай збуваються мрії, хай життя Ваше буде заповнене добром і добробутом. Плідної творчої роботи, міцного здоров'я, миру та злагоди, успіхів у благородній справі охорони здоров'я!

З повагою — Володимир ЛІСОВСЬКИЙ, завідувач хірургічним відділенням Тернопільського районного територіального медичного об'єднання, депутат Тернопільської обласної ради.

Тернопільська районна організація Товариства Червоного Хреста України вітає медичних сестер патронажної служби та медичних сестер Тернопільського районного територіального медичного об'єднання з Міжнародним днем медичної сестри. *Бажаємо міцного здоров'я, сімейного і особистого щастя, мирного неба. Хай усе хороше, зроблене з душею та натхненням, повертається до Вас сторицею!*

Працівники відділу культури Тернопільської РДА, районного будинку культури, районна організація профспілки працівників культури щиро вітають з днем народження завідувач клубом с. Смиківці **Надію Борисівну ОСАДЧУК**, художнього керівника будинку культури с. Соборне **Ганну Іванівну КУЧУ**, керівника гуртка клубу с. Біла **Надію Степанівну БАЛЮК**.

Щиро зичимо Вам міцного здоров'я, щастя, злагоди, добра, піднесеного настрою. Бажаємо творчої наснаги та успіхів у праці в ім'я процвітання рідної України. Нехай Ваше життя буде багатим на радісні та світлі події, вагомі здобутки в усіх справах та починаннях!

З днем народження щиро вітаємо начальника організаційного відділу Тернопільської районної ради **Леонтія Васильовича АЛЕКСЕНКА**.

Дай Вам, Боже, днів щасливих,
Дай добра, здоров'я, сили,
Дай любові, миру, вітри,
Змоги дай життю радіти.
Хай Вас Бог благословляє,
Многі літа посилає.

З повагою — колектив виконавчого апарату Тернопільської районної ради.

• Служу Україні!

Призов на строкову службу триватиме до 30 червня

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

10 травня перший заступник голови Тернопільської РДА Володимир Осядач провів нараду з сільськими, селищними головами Тернопільського району за участю заступника голови Тернопільської РДА Андрія Колісника, т. в. о. військового комісара Тернопільського об'єднаного міського військомату, майора Олександра Танасова.

Т. в. о. військового комісара Тернопільського ОМВК, майор Олександр Танасов.

В ході наради розглянуто звіти органів місцевого самоврядування про проведеної роботу з відбору на військову службу за контрактом та на строкову військову службу. До лав Збройних сил України цієї весни буде призвано понад 8 тисяч осіб віком від 20 до 27 років. Багато солдатів під час проходження строкової служби укладають контракти з Міністерством оборони України. Зокрема, цього року контрактниками стали понад 1100 строковиків.

— 5 травня, відповідно до Указу Президента України від 29 березня 2016 року, в Україні розпочався призов громадян України на строкову військову службу до Збройних сил України та інших військових формувань, — зазначив т. в. о. військового комісара Тернопільського об'єднаного військового комісаріату, майор Олександр Танасов. — Призов на строкову службу триватиме до 30 червня. Військовослужбовців строкової військової служби не залучатимуть для проведення

АТО в Донецькій та Луганській областях. Триває оповіщення осіб призовного віку. Станом на сьогодні в Тернопільському районі план щодо залучення строковиків на військову службу виконано на 42%. Разом із сільськими та селищними радами ведемо роз'яснювальну роботу щодо військової служби за контрактом, здійснюємо виїзди в населені пункти, проводимо індивідуальні бесіди з юнаками та демобілізованими військовослужбовцями. В першому кварталі цього року на контрактну службу зголосилися 13 мешканців Тернопільського району. Чоловіки і жінки віком 18-60 років, які хочуть проходити військову службу за контрактом, повинні звернутися в Тернопільський об'єднаний міський військовий комісаріат за адресою: вулиця Тролейбусна, 5 або за номерами телефонів: (0352) 43-58-19, (097) 263-48-57.

• 8 травня — День пам'яті і примирення

Зліва направо: ветерани Другої світової війни Ярослав Іванчик, Михайло Стефура, Дмитро Поворозник, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, в. о. Плотичького сільського голови Євген Грицишин, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко.

Дорогою ціною

Продовження. Початок на 1 стор.

На початку липня 1941 року Тернопільщину окупували німецькі війська. 21 березня 1944 року від окупантів було звільнено Великі Бірки, які на той час були районним центром. Через три дні після цього до війська мобілізували понад 300 жителів цього селища. 63 з них не повернулися додому. Їхні імена викарбувані на плитах Великобірківського військового кладовища. Щоб налякати місцеве населення, взимку 1944 року фашисти показово розстріляли 32 воїнів УПА і членів ОУН. На цьому місці встановлено пам'ятний знак. У Великих Бірках мешкають троє ветеранів Другої світової: Лідія Щурова, Василь Куча і Павло Данніков. 8 травня цього року, в День пам'яті і примирення, на сотому році життя помер учасник Другої світової війни, житель Великих Бірок Іван Гудзь. На могили родичів у Великі Бірки приїхали Олександр і Юрій Дорошенки з Житомира, Валентин Титов із Вінниці та Микола Нечипорук зі Львова з сім'ями. В боях за визволення Плотичі та навколишніх сіл загинуло 479 воїнів, які поховані на території Плотичького сільського парку. Тут насипана братська могила 11 воїнам Червоної армії, полеглим у воєнні роки. Посеред кладовища споруджено пам'ятник — скульптуру воїна на постаменті.

— Я була на передовій з першого дня після того, як німецькі війська окупували Тернопільщину, — згадує 91-річна мешканка Великих Бірок, учасниця бойових дій Лідія Щурова. — Виконувала обов'язки

медсестри, допомагала пораненим, забирала з поля бою загиблих. Страху не було зовсім. Усі доклали зусиль заради перемоги. Мій чоловік Павло похований у Великих Бірках на військовому кладовищі. Він пройшов усю війну, був поранений. Після смерті йому присвоїли звання полковника. Сьогодні шрами від ран на тілі нагадують про ті страшні часи...

8 травня в Тернопільському районі з нагоди Дня пам'яті і примирення відбулися урочистості в селі Плотича та селищі Великі Бірки. Парохи села Плотича о. Орест та о. Богдан відправили поминальну панахиду за загиблими в боротьбі з нацизмом. Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилий, заступник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, народний депутат України Тарас Юрик, Великобірківський селищний голова Роман Мацелюх, учителі та учні Великобірківської школи-гімназії поклали квіти до Меморіалу борцям, полеглим за волю України, пам'ятника полеглим воїнам Червоної армії та пам'ятника воїнам-односельцям.

— Ми пам'ятаємо воїнів, які віддали життя на фронті, мужньо протистояли ворогу, самовіддано боронили свободу нашої держави, — зазначив голова Тернопільської РДА Олександр Похилий. — На їх долю випали нелегкі випробування: окупація, табори, репресії. Пишаємося нашими захисниками, які відстоюють незалежність України від зовнішнього агресора. Сила духу українських військовослужбовців підсилена героїчними

прикладми звияти борців за свободу.

— Український народ дорогою ціною заплатив за участь у Другій світовій війні, — сказав голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко. — Загалом втрати України становлять близько 10 мільйонів людей. Свята пам'ять про ті часи залишається з нами як високий зразок мужності, сили духу та самопожертви. Схиляємося в доземному поклоні перед тими, хто проніс через лихоліття війни любов до Батьківщини. Завжди пам'ятатимемо воїнів, які не повернулися з вогнених доріг війни.

— Ось уже два роки українці дивляться на воєнні сторінки історії не через окуляри Москви, — переконаний народний депутат України Тарас Юрик. — Потрібно відновити історичну справедливість і з гідністю шанувати всіх, хто воював за свободу і незалежність України на різних фронтах.

На жаль, українцям знову доводиться жертвувати життям, захищаючи рідну землю від ворога. На війні найбільше хочеться жити. Жінки моляться, щоб їхні сини, чоловіки, брати, батьки повернулися додому живими. «Війна — це коли щовечора лягаєш спати з думкою про те, що Україна є. І надією: завтра буде... Вгризаєшся зубами в цю віру. І вицисси прокидатися вранці ще сильнішою, ніж заснула вчора», — вважає волонтер, етнограф і журналіст Лілія Мусіхіна. Градоство виїде з печери, лише назавжди забувши війну. Потрібно жити з перспективним поглядом у мирне завтра. Вічна пам'ять героям!

Конкурсний комітет із визначення робочого органу з підготовки матеріалів для проведення конкурсу та встановлення відносин між райдержадміністрацією та автомобільним перевізником — переможцем конкурсу на перевезення пасажирів автомобільним транспортом на приміських внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування, які не виходять за межі Тернопільського району, оголошує конкурс для визначення підприємства (організації) для здійснення функцій робочого органу з організації забезпечення роботи і підготовки матеріалів для проведення засідань конкурсного комітету з проведення конкурсів на перевезення пасажирів автомобільним автотранспортом на приміських внутрішньорайонних автобусних маршрутах загального користування не виходять за межі Тернопільського району.

1. Для участі у конкурсі претендент подає такі документи: заяву на участь у конкурсі; виписку або витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців; копію статуту (положення) підприємства (організації); штатний розпис працівників підприємства (організації); довідку з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ); копію договору оренди чи свідчення про право власності на приміщення; довідку про наявність матеріально-технічного та програмного забезпечення в довільній формі за підписом керівника; довідку з територіального управління Головтрансбезпеки в Тернопільській області про відсутність (наявності) ліцензії на право перевезення пасажирів автомобільним транспортом.

Усі перераховані копії документів завіряють печаткою підприємства (організації) та підписує відповідальна особа.

2. Ознайомитись з умовами проведення конкурсу, отримати документи для участі в конкурсі можна у відділі розвитку інфраструктури Тернопільської районної державної адміністрації, каб. № 206, щоденно з 8.00 до 17.15 год. 15 хв.

Документи на конкурс приймаються до 1 червня 2016 року включно за адресою: майдан Перемоги, 1, м. Тернопіль, відділ розвитку інфраструктури Тернопільської районної державної адміністрації.

Засідання конкурсного комітету відбудеться 16 червня 2016 р. у приміщенні Тернопільської районної державної адміністрації в каб. № 310 о 10 год. Довідки телефоном: (0352) 43-58-74.

Конкурсний комітет із визначення робочого органу з підготовки матеріалів для проведення конкурсу та встановлення відносин між райдержадміністрацією та автомобільним перевізником — переможцем конкурсу.

Новації у законі про державну службу

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

1 травня ц. р. набув чинності Закон України “Про державну службу”. Основні зміни, передбачені цим законом, коментує завідувача юридичним сектором апарату Тернопільської райдержадміністрації Анастасія Господар.

— Закон про “Про державну службу” передбачає вдосконалення державної служби України. Кількість категорій держслужбовців скорочується з 7 до 3 (А, Б, В), рангів — із 15 до 9. До категорії “А” (вищий корпус державної служби) належать посади Державного секретаря Кабінету Міністрів України та його заступників, державних секретарів міністерств; керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників; керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів та їх заступників; голів місцевих державних адміністрацій; керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України. До категорії “Б” — керівників структурних підрозділів секретаріату Кабінету Міністрів України та їх заступників; керівників структурних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та інших державних органів, їх заступників, керівників територіальних органів цих державних органів та їх структурних підрозділів, їх заступників; заступників голів місцевих державних адміністрацій; керівників апаратів апеляційних та місцевих судів, керівників структурних підрозділів апаратів судів, їх заступників; заступників керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію Укра-

Завідуюча юридичним сектором апарату Тернопільської РДА Анастасія Господар.

їни. До категорії “В” — інші посади державної служби, не віднесені до попередніх категорій.

За інформацією Анастасії Господар, відповідно до нового закону, державні структури зобов'язані провести штатний розпис працівників з урахуванням вимог щодо дотримання співвідношення в державному органі — не більше 30% керівного складу. Не відносяться до державних службовців працівники державних органів, які виконують функції з обслуговування службовців. Раніше переможця в конкурсі на заміщення вакантної посади призначали на посаду, інших учасників конкурсу, які набрали необхідну кількість балів, зараховували в кадровий резерв. Зараз кадровий резерв не передбачений. Згідно з пунктом 3 частини третьої статті 10 Закону “Про державну службу”, державний службовець категорії “А” не має права поєднувати державну службу зі статусом депутата місцевої ради. Ця норма не поширюється на осіб, прийнятих на посаду, коли діяло попереднє законодавство про державну службу.

• Футбол

Стартував новий футбольний сезон

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

8 травня стартував новий сезон чемпіонату Тернопільського району з футболу. За підсумками минулого сезону, вищу лігу покинули Великі Гаї, Велика Березовиця та об'єднана команда Великої Луки і Мишкович. Їх замінили колективи з Прошова, Великого Глибочка та Острова, які торік увійшли до трійки призерів першої ліги.

У другій лізі цього року є новачки — команди Драганівки, Настасова, Чистилова і Красівки. Остання виступатиме під назвою Красівка-Дичків-2 і гратиме домашні матчі на дичківському стадіоні. Для участі в турнірі другу команду заявили спортсмени з Острова. Не вийшли на старт нового чемпіонату футболісти Підгороднього та Ігровиці.

За інформацією голови Тернопільської районної федерації футболу Сергія Лісового, цьогоріч у вищій і першій лігах гратимуть по 12 команд. Друга ліга складатиметься з двох груп по 8 команд. Вищу лігу покинуть команди, які займуть 11 і 12 місця. Їх замінять колективи з першої ліги, які за підсумками сезону посядуть перші дві позиції. “Бронзовий” призер змагатиметься за право грати серед найсильніших наступного року з командою, яка займе 10 місце у вищому дивізіоні. Команди другої ліги, які посядуть у своїх групах перші сходинки, підвищаться в класі. Третю півку в першу лігу в стиковому матчі розіграють колективи, які займуть другі місця. Варто зазначити, що відтепер

на стадіоні у Великих Гаях можна спостерігати за грою не лише місцевих футболістів на районному рівні, а й уболівати за ФК “Агрон-об'єднана територіальна громада” на обласному рівні та тернопільську “Ниву”, яка виступає в чемпіонаті Тернопільської області та чемпіонаті України серед аматорів.

Матчі 1 туру: вища ліга: Шляхтинці — Плотича 2:1, Озерна — Великі Бірки 1:3, Острів — Біла 2:5, Грабовець — Прошова 4:2, Дичків — Дубівці 1:1, Товстолуг — Великий Глибочок 1:5; перша ліга: Романівка — Івачів 1:2, Велика Лука — Велика Березовиця 3:2, Байківці — Залізці 0:7, Малий Ходачків — “Динамо” (Тернопіль) 0:2, Великі Гаї — Пронятин 2:5, Забойки — Кутківці 3:1; друга ліга — група А: Драганівка — Чистилів 2:0, Петриків — Гаї-Шевченківські 0:2, Лозова — Довжанка 1:1, Домаморич — Стегниківці 2:6; група Б: Білосірка — Соборне 4:2, Баворів — Смиківці 6:2, Мишковичі — Острів-2 4:0, Красівка-Дичків-2 — Настасів +:— (3:0).

У наступному турі зіграють: вища ліга — Прошова — Товстолуг, Великий Глибочок — Грабовець, Великі Бірки — Шляхтинці, Плотича — Озерна, Дубівці — Острів, Біла — Дичків; перша ліга — Пронятин — Забойки, Кутківці — Великі Гаї, Залізці — Малий Ходачків, “Динамо” (Тернопіль) — Байківці, Велика Березовиця — Романівка, Івачів — Велика Лука; друга ліга: група А — Гаї-Шевченківські — Драганівка, Чистилів — Петриків, Стегниківці — Лозова, Довжанка — Домаморич; група Б — Настасів — Білосірка, Соборне — Красівка-Дичків-2, Острів-2 — Баворів, Смиківці — Мишковичі.

При ТРТМО створюється громадська наглядова рада

За повідомленням депутата Тернопільської обласної ради від ВО “Батьківщина”, завідувачого хірургічним відділенням ТРТМО Володимира Лісового, 27 квітня ц. р. відбулися установчі збори громадських організацій Тернопільського району, на яких розглянуто питання “Про створення громадської наглядової ради при ТРТМО”. У зборах взяли участь: Казимир Ярема — голова Тернопільського районного відділення Всеукраїнського товариства “Промсвіта” ім. Тараса Шевченка, Марія Романюк — голова Тернопільської районної організації “Союзу Українок”, Микола Дурай — голова Тернопільської районної громадської організації “Справедлива Батьківщина”. Виступив голова Тернопільського районного відділення Всеукраїнського товариства “Про-

світа” Казимир Ярема, який, зокрема, зазначив, що пропонує створити при ТРТМО громадську наглядову раду в зв'язку з ситуацією, що склалася останнім часом навколо Тернопільського районного територіального медичного об'єднання, а також з метою реалізації конституційних прав громадян щодо їх участі в управлінні державними справами, в формуванні політики і стратегії у сфері охорони здоров'я, забезпечення гласності, та прозорості в діяльності закладів охорони здоров'я, розв'язанні актуальних проблем галузі, сприяння підвищенню доступності, якості та ефективності медичної допомоги.

За створення громадської наглядової ради при ТРТМО проголосували всі учасники установчих зборів громадських організацій. Протокол установ-

чих зборів направлено головному лікарю ТРТМО, про створення громадської наглядової ради повідомлено регіональні ЗМІ та запрошено всі зацікавлені громадські організації взяти участь в роботі наглядової ради. Окрім того, вирішено розробити проект положення громадського консультативно-дорадчого органу “Громадська наглядова рада при ТРТМО” та звернутися до сесії районної ради затвердити це положення.

Підставою для створення громадської наглядової ради при ТРТМО, за інформацією депутата Тернопільської обласної ради Володимира Лісового, є Конституція України, закони України, нормативні акти Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України, рекомендації ВООЗ.

• Подорожі

Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, перший заступник голови Тернопільської РДА Володимир Осядач, начальник відділу культури Тернопільської РДА Віктор Навольський, методист Тернопільського РБК Олена Стадник, жительки с. Плотича Тернопільського району Марія Дем'янчук і Яна Плєскун у День Збаража.

На гостину до Збаража

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

Часто буває так, що українці їдуть на відпочинок за кордон, не помічаючи краси рідної землі, не оцінюючи належно її історичні пам'ятки. Тернопільщина багата на визначні місця. 8 травня у Збаразькому замку в рамках відзначення 805-ої річниці з часу заснування Збаража традиційно відкрили новий туристичний сезон.

Зіпсувати свято не змогла навіть злива, яка чергувалася з сонячною погодою. Вхід на територію призамкового парку був вільним, а от щоб зайти в замок, доводилося платити. На Дні Збаража відбулися Всеукраїнський фестиваль “Козацька слава”, “Вареник-fest” та “Капусняк-fest”, працювало містечко народних ремесел, польова кухня. На ярмарку продавали вироби ручної роботи та різноманітні смаколики. Збараж здивував туристів не лише 6 тисячами вареників та понад 200 літрами капусняку, але й майстер-класами, лицарськими боями, фольклорно-етнографічними виставками та оригінальними виступами творчих колективів і майстрів сцени. В одному з відреставрованих залів Збаразького замку відкрили персональну фотовиставку за сприяння журналіста України, тернопільського фотомайстра Василя Бурми “Замки та лицарі”.

Збаразький замок — фортифікаційна оборонна споруда XVII ст.

В експозиції митця 114 робіт, які розкривають історико-архітектурну спадщину Тернопільщини та України.

З метою продемонструвати туристичний потенціал Тернопільського краю кожен із 17 районів Тернопільщини представив свої культурні, туристичні та економічні здобутки. До складу делегації Тернопільського району ввійшли голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської РДА Олександр Похилий, перший заступник голови Тернопільської РДА Володимир Осядач, заступник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, начальник відділу

розвитку інфраструктури Тернопільської РДА Роман Торожнюк, начальник відділу культури Тернопільської РДА Віктор Навольський та головний спеціаліст відділу розвитку інфраструктури Тернопільської РДА Богдан Андрушків.

За інформацією начальника відділу туризму Тернопільської ОДА Назара Яворського, цьогоріч на Тернопільщині заплановано провести близько 40 туристичних фестивалів, які здебільшого відбуватимуться на територіях замків та фортець. Загалом у цьому році на реконструкцію замків Тернопільщини виділено близько 9 мільйонів гривень.

16 ТРАВНЯ ПОНЕДІЛОК	17 ТРАВНЯ ВІВТОРОК	18 ТРАВНЯ СЕРЕДА	19 ТРАВНЯ ЧЕТВЕР	20 ТРАВНЯ П'ЯТНИЦЯ	21 ТРАВНЯ СУБОТА	22 ТРАВНЯ НЕДІЛЯ
УТ 1 14.00 Казки Лірника Сашка 14.15 Суспільний університет 15.05 Х/ф "Із життя Остана Вишин" 16.45, 18.00, 22.50, 23.20 Погода 17.00 Вікно в Америку 17.30 Орегонський північник 18.05 Час-4 18.15 Новини. Світ 18.30, 21.00 Новини 18.55 Про головне 19.30 РЕ-ФОРМА 20.00 Перша шпальта 20.30 Вересень 21.30 Новини. Спорт 21.50 Подорожні 22.00 3 перших вуст 22.30 Підсумки 23.25 Золотий гусак 23.50 На слуху КАНАЛ "1+1" 12.00, 16.45, 19.30, 23.15 ТСН: "Телевізійна Служба Новин" 12.20 "Міняю жінку-3" 13.55 "Сімейні мелодрами-4" 14.50 "Сімейні мелодрами-6" 15.45 "Найкращий ресторан з Русланом Сеннічаним" 17.10 Т/с "Величне століття. Роксолана-3" 20.30 "СістoNEWS-2016" 21.00 Т/с "Відьма" 22.00 "Гроші" 23.30 "Мінкульт" 00.00 Трилер "Зелена кофтина" ІНТЕР 12.00, 16.45, 19.30, 23.15 ТСН: "Телевізійна Служба Новин" 12.20 "Міняю жінку-3" 13.55 "Сімейні мелодрами-4" 14.50 "Сімейні мелодрами-6" 15.45 "Найкращий ресторан з Русланом Сеннічаним" 17.10 Т/с "Величне століття. Роксолана-3" 20.30 "СістoNEWS-2016" 21.00 Т/с "Відьма" 22.00 "Гроші" 23.30 "Мінкульт" 00.00 Трилер "Зелена кофтина" ІНТЕР 06.00 ПРОФІЛАКТИКА 14.00 Європа у фокусі 14.30 "Про нас" 15.00 Вікно в Америку 15.20 "Справжня ціна" 15.40, 18.45 Міська рада інформує 16.00, 19.00, 22.00 Провінційні вісті 16.10 Дитяча година 17.00 "Екологічно чисте життя" 17.30 "Гал-кліп" 18.00 Т/с "Пані покійка" 19.30, 21.00 Наші вітання 20.00 Єдина країна 20.40 Дім книги 21.00 "Подяк зблизка" 22.35 Х/ф "Нічна варта" (2) 00.15 Час-Тайм ІСТV 06.45 Факти тижня з Оксаною Соколовою 06.45 Факти. Ранок 09.15 Надзвичайні новини. Підсумки з К. Стотнієм 10.10 Без гал'ям! 10.50 М і Ж 11.10, 13.10 Дивитись усім! 12.45, 15.45 Факти. День 13.50, 16.20 Х/ф "Шлігунські ігри" 14.50 Х/ф "Гнів титанів" 18.45, 21.05 Факти. Вечір 20.20 Документальний фільм 21.25 Свобода слова з Андрієм Куликовим 22.30 Х/ф "Злива" СТБ 12.00, 18.30 Т/с "Колі ми вдома" 12.25 Х/ф "Приборкувачка тигрів" 14.20 "Битва екстрасенсів" 16.00 "Все буде добре!" 18.00, 22.00 "Вікна-Новини" 20.00 "Слідство веде!ть екстрасенси" 22.35 "Детектор брехні-9" 00.00 "Один за всіх" НОВИЙ КАНАЛ 12.00 Т/с "Щасливі разом" 12.45 Т/с "Не родись vroдливою" 18.00 Абзац! 19.00 Дешево та сердито 20.15 Ревізор 23.25 Прикраси за ревізором 00.20 Проект Любов ТЕТ 12.00 М/с "Маша і Ведмідь" (1) 12.35 Т/с "Усі жінки – відьми" (1) 14.10 Любов онлайн 15.15, 19.00 Казки У 16.10, 20.00 Країна У 17.10 Віталька 21.00 Одного разу в Одесі 22.00 Т/с "Світлороз" (2) 00.00 Дайш молодько! ТБТ 08.00 "Ранок з ТБТ" 10.00 "Музичний калейдоскоп" 10.30 "Велети дуку і слави. Українська місія" 10.35 "Назбирано" 10.50, 18.15 "Пісні нашого краю" 11.00, 15.00, 18.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТБТ" 11.15 "Степовики" 12.00 "Ранок з ТБТ" 12.30 "Відверті діалоги" 14.55, 18.25 "Гуморинка на хвилинку" 15.15 "Загублені у часі" 15.30 "Мамина школа" 16.00 "У країні Мультиляндії" 17.00 "Сад. Город. Катінок" 17.15 Д/ф "Сімдесятички. Юрій Іллєнок" 17.45 "Іноземна для дітей" 18.30 "Не перший погляд" 18.50, 20.25 "Тернопіль сьогодні" 19.26, 22.26 Погода. Реклама 20.30 "Урок... для батьків" 19.30 "Легенди Запорозька" 20.30 Соціальна реклама 20.35 "Пісня в дарунок" 20.45 "Вечірка казка" 21.00 "Тема дня" 21.15 "В об'єктиві ТБТ" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" 21.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" 00.50 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.20 Агенти справедливості 08.30 Зоряний шлях 11.30 Реальна містика 13.30, 15.30 Т/с "Не йди" 15.00, 19.00 Події 18.00 Т/с "Не зарікайся" 19.45 Ток-шоу "Говорити Україна" 21.00 Т/с "Забуди і згадай" 23.30 Події дня 23.30 Х/ф "Еволюція Борна" К1 06.00 "Свати біля плити" 06.30 "ТОР SHOP" 07.40 "Чи знаєте ви, що..." 08.15 "Мультифільми" 09.00 Т/с "90210. Нове покоління" 10.40, 19.10 "Орел і Решка. Шопінг" 14.00, 20.10 "Орел і Решка. Незвідана Європа" 15.00, 21.00 "Орел і Решка. На краю світу" 16.00 "Файна Юкраїна" 17.20 "Розсміши коміка" 18.15 "Зана ввечері" 22.00 "КВН на БІС" 23.00 Т/с "Доктор Хаус" ТРК "УКРАЇНА" 06.00 Агенти справедливості 07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00 Події 07.15, 08.15 Ранок з Україною 09.15 Зоряний шлях 10.45 Реальна містика 11.45 Т/с "Черговий лікар" 13.40, 15.30 Х/ф "Колі не вистачає кохання" 16.00 Т/с "Авдокат" 18.00 Т/с "Не зарікайся" 19.45 Ток-шоу "Говорити Україна" 21.00 Т/с "Забуди і згадай" 23.00 Події дня 23.30 Т/с "C.S.I.. Місце злочину Маммі" К1 06.00 "Свати біля плити" 06.30 "ТОР SHOP" 07.40 "Чи знаєте ви, що..." 08.15 "Мультифільми" 10.40, 19.10 "Орел і Решка. Шопінг" 12.30 Т/с "Дивий ангел" 14.00, 20.10 "Орел і Решка. Незвідана Європа" 15.00, 21.00 "Орел і Решка. На краю світу" 16.00 "Файна Юкраїна" 17.20 "Розсміши коміка" 18.15 "Зана ввечері" 22.00 "КВН на БІС" 23.00 Т/с "Доктор Хаус" ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2) 11.30 Т/с "СБУ. Спецоперація" 13.30, 14.20, 21.30 Т/с "Гавай 5.0-4" (2) 14.00, 19.00, 23.15 "Свідок" 15.25 Т/с "Копи-новобрани" (2) 19.30 Т/с "Кулагін та партнери" 23.45 Т/с "Елементарно-3" (2) 00.40 Т/с "Леді-детектив міс Фрайні Фішер" (2) ТРК "УКРАЇНА" 05.25 Х/ф "Вій" (2) 08.30 Ранковий "Свідок" 09.00 "Кримінальні справи" 09.55, 17.15 Т/с "Детективи" (2)						

Кожен четвертий володар земельного паю готовий його продати

Такі результати соціального опитування, проведеного Центром соціальних експертиз Інституту соціології НАН України. Соціологами було опитано понад 5 тис. власників земельних наділів в 13 областях України. Але попри всі бажання, такої можливості в українців немає через загальноукраїнський мораторій. Чи є? І як при цьому отримати максимальну вигоду від свого паю?

Згідно з даними соціологічного дослідження, 23% опитаних власників паїв готові продавати належну їм землю, якщо мораторій буде скасований. Проте бажаючих купити землю серед опитаних фермерів і керівників сільгоспдприємств небагато: лише 17,9%. Аграрії розглядають можливість придбання землі в розстрочку, через позикові кошти, зокрема банківські кредити. Але такі фінансові інструменти дуже ризикові, тож оренда залишається найбільш привабливою для фермера порівняно з купівлею. Проте чи готовий фермер інвестувати кошти в довгострокову родючість ґрунту, коли розуміє, що хазяйнуватиме на цій ділянці обмежений час?

Як результат, в Україні відзначаються масштабні процеси деградації ґрунтів, зокрема через їх нерациональне використання, порушення сівозміни тощо. Так, за даними Національної академії аграрних наук України, під урожай агрокультур в останні роки вносилося у середньому в 17 разів менше органічних добрив, ніж потрібно, що призводить до виснаження ґрунтів. Така ситуація, на думку експертів, обумовлена умовами ведення фермерського бізнесу в Україні, які сприяють орієнтації підприємств на отримання максимальної рентабельності в найкоротші терміни.

“Через те, що багато договорів оренди сільськогосподарських земель в Україні укладаються на недовготривалий термін (до 7 років), фермери не зацікавлені вкладати кошти в землю і підтримувати її родючість. Інтерес такого орендаря один — максимальна вигода від вирощування рентабельних культур”, — зазначив експерт з земельного права, член ради асоціації “Земельний союз України” Сергій Біленко.

Тобто, орендарю всеодно, що буде з землею після нього, адже він вже отримав вигоду для себе. І після того, як договір закінчився,

Як пайовику впевнитися, що його не ошукують? Варіант тільки один — отримати всі кошти ОДРАЗУ. Виявляється, можливо! Є реально працюючі програми, коли строк оренди складає 49 років, а гроші можна отримати одразу після реєстрації договору!

у сільського жителя, який володіє цією землею, залишається ділянка в жакливому стані, яка не має цінності ні для наступного орендаря, ні для власного обробітку.

Таким чином, єдиний можливий варіант, коли виграє і пайовик, і його земля — це довгострокова оренда. Проте, як довіритися орендарю на тривалий час, коли ми майже щодня чуємо про збанкрутування фермерів, несплату або суттєву затримку орендної плати чи взагалі фінансову кризу всієї країни, коли незрозуміло, що буде завтра?

На ринку з'являються компанії, здатні запропонувати пайовику дійсно унікальні умови. Вони орендують землю на тривалий термін, що дозволяє більш ретельно і довгостроково планувати свою виробничу діяльність, бережливо ставитися до стану ґрунту. Строк такої оренди складає 49 років.

Важливо, що у цьому випадку пайовик також отримує надзвичайну вигоду. В чому саме, ми ді-

зналися у компанії “Агрі Інвест Україна”, яка на теренах нашого регіону пропонує унікальну послугу: власник земельного паю здає свою земельну ділянку на 49 років та водночас отримує всю орендну плату.

Сергій Сингаївський, заступник директора “Агрі Інвест Україна”: “Ми працюємо майже по всій території України — у 14 областях. І всюди пропонуємо надприбуткові умови для пайовиків! Залежно від розміру паю та його розташування, ми виплачуємо відповідну суму. Яку саме, кожен пайовик може дізнатися, лише подзвонивши за єдиним всеукраїнським телефоном: 0 (800) 303 099. До того ж, ми беремо на себе оформлення усіх необхідних документів та сплату податків на прибуток. Останнє є невід'ємною складовою, бо працюємо ми прозоро, відповідно до вимог чинного законодавства, для нас це принципово. Тож усе просто та

швидко: подзвонив — почув бажану суму — уклав договір — отримав кошти”.

Цифри випланих коштів, які ми чуємо під час інтерв'ю з директором, справді вражають. Отримуючи таку суму коштів, власник паю може дозволити собі те, що раніше вважав недосяжним. Придбати авто, на яке збирали вже багато років, а грошей так і не вистачає, допомогти дітям чи онукам у придбанні житла чи отриманні освіти в хорошому освітньому закладі, зробити повний ремонт свого будинку, сплатити банківський кредитний борг, який вже багато часу не дає спокою. Перераховувати можна безкінечно, у кожного свої потреби, проблеми, бажання та мрії. І здається, є усі шанси їх здійснити. А ті сім'ї, які володіють кількома паями, здавши їх на такий термін, отримують справді величезні гроші.

Відтак компанія “Агрі Інвест Україна” співпрацює вже з пайовиками Сумської, Хмельницької, Вінницької, Полтавської, Харківської, Черкаської та багатьох інших областей України. Адже унікальні умови і прибуток, який отримують пайовики, мало кого залишає байдужим. А як може бути інакше? Отримуєш кошти майже як за продаж паю, проте на відміну від реального продажу, залишаєшся власником землі та за бажанням передаєш його у спадок дітям та онукам.

Мобільний центр профорієнтації у сільських школах

Фахівці з профорієнтації Тернопільського міськрайонного центру зайнятості цьогоріч провели виїзні акції з використанням спеціально оснащеного транспортного засобу “Мобільний центр профорієнтації” у загальноосвітніх школах сіл Баворів, Товстолуг, Байківці та Великий Глибочок Тернопільського району.

Школярів ознайомили зі світом професій, правилами вибору майбутнього виду трудової діяльності. Ті, хто бажав, пройшли профдіагностичне обстеження на виявлення професійно важливих нахилів, здібностей та уподобань. За допомогою тестових методик старшокласники визначили типи своєї професійної спрямованості. Учні залюбжи виконували профорієнтаційні вправи, долучилися до ділових ігор, дискутували щодо становлення і ролі молодшої людини в суспільстві.

Окрім школярів, в акціях взяли участь педагоги та батьки старшокласників. Працівники центру зайнятості надали їм поради щодо психологічної підтримки учнів під час іспитів, розповіли про те, які професії нині користуються попитом на ринку праці. Загалом профорієнтаційною роботою у навчальних закладах охоплено майже 300 осіб.

• Оголошення

Великобerezовицька селищна рада Тернопільського району повідомляє, що на території селища Велика Березовиця рішенням №32 від 10.05.2016 року затверджено тарифи на послуги з вивезення твердих побутових відходів для ПП “Катруб” за 1 м куб. з ПДВ: для населення та бюджетних організацій — 59,40 грн.; для інших споживачів — 63,22 грн.

Великогаївська сільська рада оголошує конкурс на заміщення вакантних посад: начальника відділу фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку-головного бухгалтера; начальника відділу освіти; заступника начальника відділу освіти; спеціаліста І-категорії відділу освіти; спеціаліста І категорії з кадрової роботи юридичного відділу.

Вимоги до претендентів на посади: повна вища освіта відповідного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, стаж роботи в органах місцевого самоврядування чи на державній службі не менше двох років або в інших сферах не менше трьох років, володіння державною мовою та вміння працювати на комп'ютері.

Особам, які бажають взяти участь у конкурсі, необхідно подати наступні документи: заяву про участь у конкурсі; заповнену особову картку (форма П-2 ДС) з відповідними додатками; дві фотокартки розміром 4х6 см; копію паспорту; декларацію про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру за минулий рік, копію документа про освіту, підвищення кваліфікації, присвоєння вченого звання, присудження наукового ступеня (якщо такі є); копію військового квитка (для військовослужбовців або військовозобов'язаних).

Документи приймаються впродовж 30 календарних днів з дня опублікування оголошення про проведення конкурсу за адресою: Великогаївська сільська рада, вул. Галицька, 47, с. Великі Гаї Тернопільського району Тернопільської області. За додатковою інформацією просимо звертатися за тел. (0352) 49-00-98, 49-02-50, 49-03-72.

Великогаївський сільський голова О. А. КОХМАН.

Щодня у різних куточках України розпочинається будівництво нових житлових будинків, торгових, адміністративних, виробничих та складських будівель. Тернопільський район не є винятком.

Орієнтуючись на нові дизайнерські тенденції, кожен, хто розпочинає будівництво, намагається надати майбутньому об'єкту індивідуальності, не використовуючи перевірених часом проектних рішень типових проектів. Як наслідок, легковажність забудовників, необхідність запозичувати ідеї, втілені в будівництво, призводять до виникнення непередбачуваних ситуацій під час експлуатації об'єктів.

Проведеним аналізом стану

дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки, цивільного захисту, державних норм та правил на нововведених в експлуатацію об'єктах виявлено ряд типових порушень, які допущені під час будівництва: недотримання протипожежних відстаней між будівлями та спорудами, відсутність або непридатність до використання мереж зовнішнього та внутрішнього протипожежного водопостачання, недостатня кількість та зменшені розміри евакуаційних шляхів і виходів, невідокремлення протипожежними перешкодами дільниць з різними характеристиками пожежної небезпеки, відсутність автоматичних систем протипожежного захисту тощо. Крім того, будівельниками, з метою економії, застосовуються буді-

вельні матеріали з невизначеними показниками пожежної небезпеки.

Всі вищевикладені фактори збільшують ризик виникнення пожеж, час їх виявлення, сприяють швидкому розповсюдженню горіння, пізньому оповіщенню та тривалій евакуації людей, низькій стійкості будівельних конструкцій до небезпечних факторів пожежі. В сумі ці складові призводять до загибелі та травмування людей на пожежах, а також значних матеріальних збитків.

Усунення вказаних порушень, допущених під час будівництва на об'єкті, який експлуатується, як правило, потребує значних капіталовкладень, довготривалого припинення експлуатації, а в частині випадків є взагалі неможливим.

Аби запобігти подібним випадкам, зменшити кількість пожеж, попередити загибель та травмування людей на них, а також значні матеріальні втрати, пропонуємо забудовникам та громадянам під час проектування та будівництва звертатися до органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки щодо видачі технічних умов до інженерного забезпечення та розгляду проектної документації.

За консультацією звертайтесь до Тернопільського РВ УДСНС України у Тернопільській області за тел. (0352) 22 01 09 або 101.

Тернопільський РВ УДСНС України в Тернопільській області.

Пожежна безпека об'єктів будівництва

• Служба 101

Ярослав Решетуха: “Завдання освіти — сформувати міцний пласт духовності і культури”

Сьогодні гостем рубрики “Нові обличчя” є депутат Тернопільської районної ради, директор навчально-виховного комплексу “Грабовецька ЗОШ I-II ступенів-ДНЗ” Ярослав Решетуха.

— Ярославе Дмитровичу, розкажіть, будь ласка, про себе.

— Народився я 25 січня 1952 року у Великих Гаях Тернопільського району, де сьогодні мешкаю. Мій батько працював пасічником. Маму Мирославу, яка до мого народження була ланковою в колгоспі, забрала важка хвороба. Після її смерті опіку наді мною взяла старша сестра Марія.

— Де здобували освіту?

— Базову освіту я здобув у рідному селі, середню — в загальноосвітній школі №13 міста Тернополя. Після служби в армії навчався в Луцькому педагогічному інституті імені Лесі Українки на історичному факультеті. Мій класний керівник Ліна Максимівна — людина інтелегентна і небайдужа до долі учнів — на виховній годині, розмірковуючи, хто, на її погляд, ким може стати, сказала: “Ярослав буде директором школи”. Так воно й сталося. Після закінчення вишу мене направили вчителем історії у загальноосвітню школу №1 міста Тернополя (сьогодні це Українська гімназія імені Івана Франка). Я опинився в середовищі досвідчених учителів, допитливих учнів, мудрих та інтелегентних батьків. Звідти відділ освіти Тернопільської міської ради направив мене в Київ на курси молодих директорів. Після цього я став директором ЗОШ №2 Тернополя. В той час мені було 29 років...

— Це для Вас перший досвід депутатства?

— Ні, я обирався депутатом Тернопільської районної ради 1998 року. На мою думку, з того часу в роботі районної ради звузилися межі протиріч щодо прийняття рішень, амбіції окремих людей поступаються, так би мовити, “хлопському розуму” та здоровому глузду. Виборчий округ, на якому я обирався, охоплював частину Великих Гайів, села Товстолуг і Застінку. В Тернопільській районній раді представляю інтереси Великогаївської об’єднаної територіальної громади.

— Як бути тим населенням пунктам, які не мають у Тернопільській районній раді жодного представника?

— В нещодавно затвердженому регламенті Тернопільської районної ради з ініціативи Великобровицького селищного голови Романа Мацелюха передбачений, так би мовити, дорадчий голос кожного сільського та селищного голови. Це дасть змогу враховувати проблеми всіх населених пунктів та пропозиції їх голів.

— У 1992-1994 роках головою Тернопільської районної ради був Роман Дмитрович Решетуха...

— Я вже звик до цього питання. Воно свідчить про належну шану до Романа Дмитровича і світлу пам’ять про нього. Роман був щирим, відданим патріотом України, кваліфікованим математиком і великим книголюбом. Він не рідний мій брат. Нас еднають зв’язки по батьківській лінії — прадід Теодор і прабабуся Анна.

— Як освітянин, Ви входите до складу постійної депутатської комісії з питань розвитку української національної освіти, культури, духовності і засобів масової інформації. На Ваш погляд, які проблеми є в освіті

Депутат Тернопільської районної ради, директор навчально-виховного комплексу “Грабовецька ЗОШ I-II ст.-ДНЗ” Ярослав Решетуха.

Тернопільського району і як їх вирішити?

— Серед депутатів Тернопільської районної ради, крім мене, є ще освітяни — Олександр Гасілін та Андрій Злонкевич, який, що правда, працює в іншій комісії. Ми всі вболіваємо за районну освіту і всіма законними способами підтримуємо і будемо підтримувати все, що сприяє її стабільності і розвитку. Проблеми освіти Тернопільського району не більші, ніж будь-де в Україні, за винятком фінансових. Для чого людство придумало школи? Адже звичайний ритуальний танець диких мисливських племен — це вже освітній урок, як не мерти з голоду, вполювати здобич. Завдання освіти цивілізованого суспільства — сформувати в дитині міцний пласт духовності і культури, через вивчення основ наук накласти на нього набутий досвід людства і таким чином виплекати особистість, яка з душею і розумом прискорить розвиток цивілізації. Щоразу в освіті щось відрізають або доточують. Це свідчення неправильних замірів наших потреб та можливостей. Освітня галузь має бути виважена, передбачувана, належно оцінена та підтримана. Мені подобається фінська система освіти, яка дає знання згідно з вимогами часу. Сподіваюся, зміни в нашій державі будуть тісно пов’язані з реформуванням освіти, від якого чекаю позитивних результатів, беручи до уваги, що нинішній міністр освіти і науки України Лілія Гриневич добре знає середню школу, так би мовити, зсередини. Ефективність змін залежатиме від економічного, соціального розвитку та демографічного стану громад. Наразі Великогаївська сільська рада працює над стратегічним планом розвитку об’єднаної територіальної громади, в тому числі освіти. Тому говорити про плюси і мінуси ще рано.

— Ярославе Дмитровичу, розкажіть, будь ласка, як налагоджена робота в Грабовецькому навчально-виховному комплексі.

— У Грабовецькому НВК добрий кадровий потенціал — як за фаховим рівнем, так і за віковим ценом. Наш педагогічний колектив створює сприятливий морально-психологічний клімат в учнівському середовищі та трудовому колективі, забезпечує якісну та злагоджену роботу кожної ланки. Крім цього, працюємо над вирішенням проблеми національно-патріотичного виховання підростаючого покоління, починаючи з дитячого садка. Особливої уваги потребує робота з батьками. Сьогодні в них різне

бачення їхньої ролі в навчанні й вихованні дітей, знижується громадська активність. Реалізовувати задумане нам допомагають відділ освіти Тернопільської райдержадміністрації, Тернопільський районний методичний кабінет, адміністрація Великогаївської сільської ради, її депутати від сіл Грабовець і Білоскірка, фермери та підприємці Грабівця, зокрема, виконавчий директор ПП “Агрон” Юрій Березовський, за що їм щиро вдячні.

— За роки роботи на освітній ниві помітили зміни в характері і поведінці учнів?

— Учні завжди змінюються. Вчитель, який цього не усвідомлює, стає для них незрозумілим. Сьогодні школярі більш розкуті, позбавлені страху покарання, бажання вводити, сподобатися, відверті в думках. Проте багатьом не вистачає сталої мотивації для навчання, культури міжособистісних стосунків (у тому числі з дорослими), сумлінності в праці. Причини цього, перш за все, в родинному вихованні, з якого починається розвиток особистості, в нестачі культури. Сучасні діти обдаровані, цікаві, добрі душею.

— Над якими питаннями сьогодні працюєте?

— Декілька днів тому, згідно з рішенням сесії Великогаївської сільської ради, мене включили до складу робочої групи, яка працюватиме над розробленням стратегії розвитку Великогаївської об’єднаної територіальної громади. Це потребує чималих зусиль. Окрім цього, робота в адміністративній комісії виконкому Великогаївської сільської ради і, звичайно, виконання професійних обов’язків та обов’язків районного депутата.

— На Вашу думку, чи зможе новий уряд на чолі з Володимиром Гройсманом принести Україні очікувані зміни?

— Свого часу у складі робочої делегації від управління освіти Тернопільської міської ради я побував у Вінниці, де мером тоді був нинішній прем’єр-міністр України Володимир Гройсман. Ми були приємно вражені підходами і результативними рішеннями проблем міста. Тому, сподіваюся, новий очільник уряду зможе виправдати кредит довіри українців.

— Як проводите дозвілля? Чим захоплюєтеся?

— Якщо маєте на увазі відпочинок, то для мене, здебільшого, відпочинком є зміна форм праці. Працюю над собою, в саду і на городі. Впродовж багатьох років втягнувся у вир громадського самоврядування. Мої захоплення незмінні — з юних літ обожнюю подорожі та екскурсії, люблю співати і грати у виставах. Навчаючись у школі, після вдалого дебюту на обласному конкурсі шкільних театральних колективів отримав запрошення навчатись у Харківському театральному інституті, але батько відрадив. Коли навчався у виші, об’їздив майже всю Волинь у складі Луцького народного театру, співав у хорах — учнівському, студентському та вчительському хоровому колективі Тернополя “Освітнянин”. Люблю проводити час у колі сім’ї. Моя дружина Євдокія працює бібліотекарем. Обожнюю борщ, пироги, голубці та млинці, які вона готує. Дочка Ірина за фахом педагог, син Ігор — економіст. Безмежно люблю свою родину, яка для мене є твердою опорою в житті.

— Дякую за розмову, Ярославе Дмитровичу!

Спілкувався Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.

Вітаємо з днем народження депутата Тернопільської районної ради Ігоря Ярославовича ХОМКА.

Нехай щастя буде у Вашому домі
І радість хай з Вами буде завжди,
Здоров’я міцного, щасливої долі
Нехай Господь Бог дасть на довгі роки.

3 повагою — депутатський корпус Тернопільської районної ради.

Щиро вітаємо з 40-річчям депутата Ступківської сільської ради Наталію Орестівну РОМАНЯК.

Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світліє і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до Вас!
Хай щастя приходить і летиться рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!

3 повагою — виконавчий комітет, депутатський корпус, працівники Ступківської сільської ради.

Вітаємо з днем народження депутата Ігровицької сільської ради Ірину Богданівну ЛИТВИН.

Бажаємо добра і довголіття,
У кожній справі хай щастить,
Вік щедрий, як калинове суцвіття,
У злагоді і радості прожити.

3 повагою — колектив Ігровицької сільської ради.

Колектив Ігровицької сільської ради вітає з днем народження директора Ігровицької ЗОШ I-II ст. Ігоря Володимировича ПЕЛІШКА.

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень,
Від друзів — щирих привітань,
Від зірок — здійснення бажань,
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля щедрою була.

Вітаємо з днем народження головного спеціаліста відділу звітності та бухгалтерського обліку операцій з виконання бюджетів Христину Степанівну ВОЛОШУК.

Хай б’ється джерелом життя бурхливо,
Красивим буде весь життєвий шлях,
Прекрасним, щедрим, наче хлібна нива,
Чарівним, як мелодія в піснях.

Вітаємо з днем народження невролога ТРТМО Тараса Едуардовича ГАБІКА, акушера-гінеколога Ірину Миколаївну РОЗУМ, стоматолога Ігоря Ігоровича РЕПЕТІВСЬКОГО, медичного реєстратора Віру Ярославівну ГЛАДИШ, медсестер Станіславу Юріївну САРАНЧУК, Наталію Михайлівну ПРАВОРСЬКУ, молодших медсестер Ларису Степанівну ЛАДИКУ, Катерину Михайлівну МАТУШЕВСЬКУ, Ольгу Григорівну ГАРЦУЛУ, Оксану Ярославівну КЛЮС, біолога Наталію Володимирівну ОЛЕКСІЄНКО, оператора комп’ютерного набору Зоряну Богданівну ГОЛУТУ, молодшу медсестру ФП с. Мар’янівка Оксану Степанівну ДРАБОВСЬКУ, лікаря загальної практики сімейної медицини Великобровицької АЗПСМ Віру Павлівну ТИС, акушера Ступківської АЗПСМ Тетяну Володимирівну БОЙЧУК.

Хай квітує доля у роках прекрасних,
А життя приносить радість і любов.
Миру і здоров’я, злагоди і щастя,
Многая літа Вам знов і знов.
Хай Вас обминають невдачі і грози,
Хай тільки від радості з’являються сльози,
Ми Вам надсилаєм ці вдячні слова,
А Бог хай дарує многі літа!

3 повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об’єднання.

Вітаємо з днем народження юриста Великобровицької селищної ради Володимира Богдановича ЗІНЕВИЧА, з 45-річчям землевпорядника селищної ради Ірину Володимирівну ГРИНЧИШИН.

Натхнення, здоров’я міцного, як криця,
Щастя хай буде бездонна криниця,
Хай радість Вам душу завжди зігріває,
Хай серце ніколи печалі не знає.

3 повагою — колектив Великобровицької селищної ради, депутатський корпус, виконком.

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з днем народження соціального робітника с. Великий Глибочок Галину Миколаївну ЮСЬКІВ, соціального робітника с. Ігровиця Стефанію Рудиківну МИРЮТУ.

Бажаємо щастя і достатку,
Ясного неба і тепла.
В житті лиш злагоди й порядку,
Щоб доля світлою була.
В роботі — успіху й терпіння,
У справах — вічного горіння!

Вітаємо з днем народження лаборанта, акушера Ступківської АЗПСМ Тетяну Володимирівну БОЙЧУК.

Бажаємо Вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрічались,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті,
Хай дні Ваші будуть веселі, як свято.
Від щирого серця — щастя й любові,
Нехай Вам таланити і буде здорові!

3 повагою — друзі.

Колектив Почапинської ЗОШ I-III ст. вітає вчителя трудового навчання Тараса Романовича ВОЙТОВИЧА і його дружину Тетяну з народженням сина.

Хай росте здоровим Ваше немовлятко,
Хай його охороняють з неба ангелятка,
Хай Господь зішле дитині добру долю
Від нині і на всі прийдешні дні!

Колектив Довжанківської ЗОШ I-III ст. вітає з днем народження вчителя фізичного виховання та предмету “Захист Вітчизни” Віталія Михайловича ТЕРЛЕЦЬКОГО.

Хай радість Вам життя дарує,
Щоб посміхалися Ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз.
Щоб Ви добра мали багато,
А доля квітла, наче сад,
І щоб на Вас із неба падав
Лише щасливий зорепад!

Педагогічний колектив Баворівської ЗОШ I-III ст. щиро вітає з днем народження вчителя початкових класів Надію Степанівну КОСТИК, учителя німецької мови Галину Василівну ПРОЦАК.

Нехай щастить Вам у житті
І вдача буде наполеглива, завзята,
Хай в колі друзів і сім’ї
Яскравих днів буде багато.
Здоров’я міцного і щастя без краю,
Усього найкращого щиро бажаєм!

НВК “Дичківська ЗОШ I-II ст.-ДНЗ” щирозсердечно вітає з днем народження вчителя біології та хімії Ларису Михайлівну СУРКОВУ.

Від Бога — здоров’я, від людей — шани,
В серці — спокою, життєвої відваги,
Робити добро і вершин досягати,
Сяяти красою, мов квіти весни,
У долі — багатства, достатку, добра
На многі і благі літа!

Колектив ПП “Агрон” вітає з днем народження водіїв Василя Ярославовича ОСАДЧУКА, Юрія Степановича МАТУШЕВСЬКОГО, робітника Юрія Михайловича ШИЛІВСЬКОГО, з 40-річчям робітника Михайла Васильовича ПОВОРОЗНИКА.

Хай прекрасним цвітом шлях життя
Ярське,
Здійснюються завжди заповітні мрії,
Хай палають в серці почуття високі,
Доля подарує повні щастям роки.

Об'єднана громада

Видання Байковецької об'єднаної
територіальної громади

№16

БАЙКІВЦІ • ГАЇ ГРЕЧИНСЬКІ • ДУБІВЦІ • КУРНИКИ • ЛОЗОВА • СТЕГНИКІВЦІ • ШЛЯХТИНЦІ

Храм Пресвятої
Євхаристії
на масиві Русанівка
в Байківцях.

• Вітаємо!

• Актуальне інтерв'ю

Щиро вітаємо з днем народження дорогу **Вікторію КИНДЗЕРСЬКУ** із с. Курники, якій 14 травня виповнюється 4 роки.

Хай росте здоровим наше дитятко, хай його охороняють з неба ангелятка, хай Господь зішле добру долю, здоров'ячка міценького, сонечка ясененького! Хай росте всім нам на втіху!

З любов'ю — мама Ірина, тато Василь, дідуся Володимири, бабусі Галина і Марійка, прадідусі Іван і Василь, прабабусі Ірина, Ольга, Зеновія, хресний тато Назар із дружиною Надією та донечкою Аліною, хресна мама Мар'яна із чоловіком Ігорем, сім'ї Воркун, Демковських і Лупиніс.

Від щирого серця вітаємо з днем народження хормейстера клубу с. Шляхтинці **Степана Петровича МАТКОВСЬКОГО.**

Бажаємо добра і довголіття,
У кожній справі хай щастить,
Вік щедрий, як калинове суцвіття,
У злагоді і радості прожить.

З повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Від щирого серця вітаємо з днем народження депутата Байковецької сільської ради, директора будинку культури с. Байківці **Мар'яна Васильовича ГАРБУЗА.**

Бажаємо Вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрічались,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті,
Хай дні Ваші будуть веселі, як свято.
Від щирого серця — щастя й любові,
Нехай Вам таланить і будьте здорові!

З повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Колектив Шляхтинської ЗОШ І-ІІ ст. ім. О. Барвінського щиро вітає з днем народження вчителя музики **Степана Петровича МАТКОВСЬКОГО.**

Бажаємо Вам щастя і достатку,
Ясного неба, сонця і тепла,
В житті щодень лиш злагоди й порядку,
Щоб доля Ваша світлою була.
В роботі — успіху й терпіння,
У справах — вічного горіння,
В сім'ї — любові і добра
На многії та благі літа!

Роман Сушко: “Першою “ластівкою” буде захід до Дня матері”

Про перспективи розвитку галузі культури Байковецької об'єднаної територіальної громади наша розмова з новопризначеним керівником відділу культури, туризму, молоді та спорту Романом Сушком.

— Романе Ігоровичу, знаю, Ви досить тривалий час були директором Тернопільського районного будинку культури. Розкажіть, будь ласка, які враження від нового формату умов роботи — в Байковецькій об'єднаній територіальній громаді?

— Формат об'єднаної громади — це, свого роду, Тернопільський міні-район. Завданням відділу культури, туризму, молоді та спорту Байковецької сільської ради є організація та контроль роботи закладів культури, сприяння розвитку спорту. В об'єднаній громаді є шість таких закладів, зокрема, у Байківцях та Лозові — будинки культури, решта — клуби. Також в селах об'єднаної громади є бібліотеки-філії та центральна бібліотека Байковецької сільської ради, що знаходиться у Лозові.

— Що, на Вашу думку, заважає культурній сфері розвиватися?

— Ці проблеми взаємопов'язані. Передусім, не вистачає технічного наповнення сільських закладів культури. У багатьох випадках апаратура вже зношена і знаходиться в неробочому стані. Відповідно, якщо немає належної технічної бази, то неможливо повноцінно провести концерт.

— Як вирішуватимете існуючі проблеми?

— Наразі Байковецька сільська рада вже придбала необхідну техніку, зараз вона “в дорозі”. Тому, кожен заклад культури незабаром забезпечимо всім необхідним. Не будуть обділені і бібліотеки, для кожної з них придбаємо принаймні по одному комп'ютеру та підключимо до мережі інтернет.

— Чи є у Вас ідеї для активізації культурної діяльності об'єднаної громади?

— Сприятимемо створенню нових творчих колективів. У нас є висококваліфіковані працівники, які зможуть допомогти всім бажаючим розвивати свої таланти.

— Можливо, плануєте відкрити гуртки?

— Не у всіх є талант до співу чи танцю, то чому б не розвивати вміння до іншої сфери? Є задум створити гурток декоративно-ужиткового мистецтва, але це поки що лише плани.

— Які, все-таки, творчі колективи сьогодні є на території об'єднаної громади?

— Їх багато, зокрема, три ма-

Роман Ігорович Сушко народився 30 березня 1980 року в Тернополі. У 1995-1999 рр. навчався у Теробовлянському вищому училищі культури на відділі хореографії, за спеціальністю: керівник-організатор культурно-дозвілєвої роботи, викладач хореографії. У 1999-2004 роках в Київському національному університеті культури і мистецтв здобув спеціальності викладача фахових дисциплін і артиста балету. З 2004 до 2005 років працював викладачем хореографії у Тернопільській комунальній експериментальній школі мистецтв. З 2005 до 2016 рр. був директором Тернопільського районного будинку культури. 12 квітня 2016 року призначений на посаду начальника відділу культури, туризму, молоді та спорту Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади. Одружений, з дружиною Ольгою виховують синів Юрія (7 років) та Данила (1 рік).

ють звання народних. У Байківцях це — народний аматорський ансамбль танцю “ГлоріяБай” (художній керівник — Лілія Вельган), Шляхтинці славляться народним аматорським хором, яким керує Степан Матковський, а в Лозові працює народний аматорський фольклорно-обрядовий колектив “Горлиця” (художній керівник — Дарія Ткач). Також на території громади є гуртки художньої самодіяльності, аматорські колективи. В Байківцях виступає жіночий вокальний ансамбль “Байківчанка” (керівник — Павло Баган) та дитячий вокальний ансамбль “Сонечко” (керівник — Марія Вацик).

— Романе Ігоровичу, поділіться, будь ласка, планами на найближчу перспективу.

— Першою “ластівкою” відділу культури, туризму, молоді та спорту Байковецької сільської ради буде захід до Дня матері. 15 травня у будинку культури села Байківці відбудеться концерт, до якого залучимо колективи об'єднаної громади. 22 травня, також в будинку культури с. Байківці виступатимуть народний артист України Олег Марцинківський та артистка театру і кіно Алла Загинайко. Концертну програму буде приурочено до Дня Європи.

— Сьогодні багато говорять

про розвиток туризму. Чи маєте плани у цій сфері?

— Це складне питання. Допокі у нас не буде відповідної інфраструктури, необхідної для функціонування туристичної галузі, не зможемо запропонувати якісних туристичних послуг. Найперше у наших планах — максимальний збір інформації про культові споруди Байковецької громади. У селах є багато історичних пам'яток культури нашого народу. Наразі робимо облік всіх споруд, придорожніх знаків, церков, капличок, з'ясовуємо рік побудови, мету встановлення, визначаємо мотиви спорудження саме в цих місцях. Маючи історичні дані, зможемо представити це в належному вигляді, адже одна справа, коли людина просто побачить споруду, зовсім інша — дізнатися історію її виникнення. Аби зібрати максимум інформації, треба оглянути всі визначні пам'ятки, упорядкувати відомості. До кінця цього року з працівниками відділу Соломією Зварич та Світлоною Гаврилук плануємо справитися з поставленим завданням.

— Дякую за розмову, Романе Ігоровичу!

Розмовляла
Соломія ТКАЧУК.

День пам'яті та примирення у селах Байковецької об'єднаної громади

Соломія ДМИТРІЄВСЬКА.
Фото автора.

З нагоди Дня пам'яті та примирення 8-9 травня у селах Байковецької об'єднаної територіальної громади відбулися урочистості.

Зокрема, 8 травня в селі Байківці біля церкви Пресвятої Параскеви Сербської парох о. Віталій Дзюба відправив поминальну панахиду. До присутніх того дня звернувся Байковецький сільський голова Анатолій Кулик: «Згадуючи складні періоди життя наших односельчан, усіх українців, які віддавали своє життя заради нинішнього мирного неба, ми повинні пам'ятати, що вони завжди будуть для нас прикладом того, як треба любити Батьківщину: не на словах, а на ділі», – сказав Анатолій Романович.

Участь в урочистостях взяли учні Байковецької ЗОШ І-ІІ ст., які під керівництвом заступника директора з навчально-виховної роботи, вчительки української мови і світової літератури Наталії Романівни Гущиної виступили із патріотично-поетичною програмою. Звучали пісні у виконанні дитячого вокального ансамблю «Сонечко» БК с. Байківці (художній керівник – Марія Вацик). Душевно співала для усіх солістка Ірина Жулицька. Також в цей день школярі поклали квіти до символічної могили вояків Українських Січових Стрільців, пам'ятного знаку 365-річчя с. Байківці, пам'ятного знаку воїнам-землякам, які загинули у роки Другої світової війни.

У селі Дубівці 8 травня об 11:00 годині розпочалася поминальна панахида біля пам'ятного знаку «Воїнам Великої Вітчизняної війни». Учні поклали квіти до місцевих пам'ятних знаків борцям за незалежну Україну в різні часи.

Панахида за воїнами, які цінною власного життя відстояли мир, свободу і незалежність Батьківщини, відбулась 8 травня в церкві Святого Архистратига Михаїла у с. Курники, яку провів отець Мирон Сачик. Місцеві діти під орудою бібліотекаря та завідуючої клубом с. Курники Марії Миц звернулися до присутніх віршами про героїзм українських захисників. Мистецький колектив «Горлиця» (художній керівник – Дарія Ткач) виконали пісні «Мамо, не плач», «Моліться всі до Бога», «Україно, молюся за тебе» і церковний гімн «Боже, великий, єдиний». До символічної могили «Борцям за незалежність України» та могили воїнам Української Повстанської Армії покладемо квіти.

Погожий день 9 травня зібрав жителів села Стегниківці біля символічної могили Січових Стрільців, де місцевий парох церкви Різдва Пресвятої Богородиці отець Мирослав Худяк відправив панахиду. В рамках цього заходу Байковецький сільський голова Анатолій Кулик вручив окремим стегниківцям грошову допомогу. Завідуюча клубом села Стегниківці Дарія Карман з молоддю села підготували мистецький захід. До присутніх звернулася директор Стегниківської ЗОШ І-ІІ ст. Богдана Дмитрівна Чикало. Діти у вишиванках поклали квіти біля пам'ятника полеглим під час радянсько-німецької війни. «Скільки б не минуло часу, будемо завжди пам'ятати та вшановувати наших героїв – простих людей, які віддали життя за рідну землю», – зазначили на завершення ведучі заходу.

У храмі святої Трійці, що у Шляхтинцях, 9 травня отець Мирон Сачик провів панахиду за участю місцевої влади, жителів сіл Шляхтинці і Гаї Гречинські. Опісля відправи присутні вирушили до символічної могили «Борцям за волю України» та до пам'ятного знаку Святого Архистратига Михаїла, де відбулося покладання квітів.

Байковецький сільський голова

об'єднаної територіальної громади Анатолій Кулик у ці дні вручив грошову допомогу в розмірі п'ятсот гривень репресованим та реабілітованим громадянам, дітям та потерпілим внаслідок аварії на ЧАЕС, учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС, членам сімей загиблих ветеранів війни, членам сімей померлих ветеранів військової служби, членам сімей померлих громадян із числа ліквідаторів на ЧАЕС, учасникам бойових дій та учасникам АТО, інвалідам війни, які зареєстровані на території Байковецької об'єднаної громади.

Більше фото про подію дивіться на офіційному сайті Байковецької громади (<http://baykovecska.gromada.org.ua>) або на Facebook-сторінці “Б а й к о в е ц ь к а об'єднана громада”.

Заступник Байковецького сільського голови Віктор Пулька, виконуючий обов'язки старости сіл Лозова та Курники Володимир Гуль, депутат Байковецької сільської ради Василь Саланський і молодь села Курники під час урочистостей з нагоди Дня пам'яті та примирення у Курниках.

У День пам'яті та примирення Байковецький сільський голова Анатолій Кулик вручив фінансову допомогу від Байковецької сільської ради окремим категоріям осіб, які зареєстровані на території Байковецької об'єднаної територіальної громади.

Урочистості, приурочені Дню пам'яті та примирення, у Стегниківцях відбулися біля символічної могили Січових Стрільців, де місцевий парох церкви Різдва Пресвятої Богородиці отець Мирослав Худяк відправив поминальну панахиду. Участь у заході взяв Байковецький сільський голова Анатолій Кулик.

10 травня 80-річчя відзначив **Зіновій Степанович ПАРАЩУК** із села Байківці. Щиро вітаємо дорогого іменинника!

А нам не віриться сьогодні, Що Вам уже — 80. Хай нових днів ще буде безліч, Без ліку щастя і пісень, Прийміть вітання найщиріші В цей світлий ювілейний день. Здоров'я, щастя зичим не на рік На все життя бажаєм його щиро. Щоб радісним і довгим був Ваш вік З добром, любов'ю, спокоєм і миром.

З повагою і любов'ю — дружина, сини і дочка з сім'ями, свахи.

Щиро і сердечно вітаємо з днем народження директора будинку культури с. Байківці **Мар'яна Васильовича ГАРБУЗА**.

Життя Вам щедрого, як колос в передзнів'я, Яскравого, як квітка навесні, Щоб довгі роки доля Вам щаслива Співала щирі, радісні пісні. Хай Ваші задуми не відають порогів, А мрії, наче ластівка, летять. Бажаємо багато світлих років На рахівницю Вашого життя.

З повагою — колектив будинку культури с. Байківці.

З днем народження щиро вітаємо технічного працівника Байковецької сільської ради **Миколу Євгеновича МОЗІЛЯ**.

Бажаємо Вам, щоб надії збувалися, Щоб друзі хороші в житті зустрічались, Щоб стіл був багатий і затишно в хаті, Хай дні Ваші будуть веселі, як свято. Від щирого серця — щастя й любові, Нехай Вам таланить і будьте здорові!

З повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади щиросердечно вітає з днем народження головного спеціаліста фінансово-господарського відділу Байковецької сільської ради **Ірину Ярославівну СЕНИК**.

Хай квітує доля у роках прекрасних, А життя приносить радість і любов, Миру і здоров'я, злагоди і щастя, Многая літа Вам знов і знов.

Щиросердечно вітаємо з днем народження начальника військово-облікового столу Байковецької сільської ради **Віру Миколаївну СОСУЛЬСКУ**.

Нехай життя квітує буйним цвітом, І день народження приходить знов і знов. А доля хай дарує з кожним роком Міцне здоров'я, щастя і любові!

З повагою — колектив Байковецької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Робітника з благоустрою клубу с. Дубівці **Володимира Богдановича УНІЯТА** щиро вітаємо з днем народження!

Нехай життя квітує, як калина в лузі, Нехай будуть поруч щирі, вірні друзі, Хай обминають болі і тривоги, Хай стелиться довга життєва дорога. Здоров'я міцного і щастя без краю, Усього найкращого щиро бажаєм!

З повагою — колектив Байковецької сільської ради.

З нагоди дня народження надсилаємо щирі вітання бібліотекарю бібліотеки-філії с. Дубівці Байковецької центральної сільської бібліотеки **Ірині Михайлівні УНІЯТ**.

В цей дорогий для серця день Бажаєм квітів і пісень, Від друзів — щирих привітань, Від зірок — здійснення бажань, Від сонця — світла і тепла, Щоб доля щедрою була!

З повагою — колектив Байковецької сільської ради.

Запрошуємо на концерт!

У неділю, 15 травня, о 16.00 год. у будинку культури с. Байківці відбудеться урочистий концерт з нагоди Дня матері та Міжнародного дня сім'ї “Уклін вам, любі наші неньки!”. У заході візьмуть участь мистецькі колективи з різних куточків Байковецької об'єднаної територіальної громади.

Вхід вільний.

З повагою — відділ культури, туризму, молоді та спорту Байковецької сільської ради.

• Агробізнес

Під час застосування нової високопродуктивної техніки на байковецьких полях ТОВ “Вікторія”.

Технологія, що рятує ґрунт

Ярослав БАЧИНСЬКИЙ.
Фото автора.

Новітні земельні латифундисти по-варварськи ставляться до української землі, вичавлюючи в погоні за великими грошима усі соки, роками знищують її родючий шар. Сіючи регулярно стерньові по стерньових, “прибуткові” культури виснажують ґрунт. Давно вже у практиці перестали дотримуватися законів земельного законодавства України. У багатьох сільгосппідприємствах відмовилися від агрономів, хіміків із захисту рослин. Такі, на жаль, випадки є на теренах Тернопільської області і Тернопільського району. Втім, цього разу хочу зупинитися на позитивному факті щодо обробітку ґрунту.

На байковецькій землі в ТОВ “Вікторія” (генеральний директор Степан Маціборка) впродовж двох десятиків літ розпоряджаються понад 2,5 тис. гектарами місцевих власників земельних часток. Провідною галуззю господарства є рослинництво, високорентабельне, з новітніми технологіями, а головне — з ефективним збереженням кожної родючої грудочки землі, з ретельним дотриманням сівозміні, структури посівів зернових і технічних культур.

— Відмовившись від інтенсивного механічного обробітку, ми уникали агрофізичної деградації ґрунтів, — констатує генеральний директор ТОВ “Вікторія” Степан Маціборка. — Залишивши побічну продукцію на поверхні, збіль-

шуючи кількість органічних добрив — це лише пошук кращих форм у землеробстві. Практика покаже, у якому напрямку треба рухатись далі.

— Традиційний обробіток призводить до деградації ґрунту, ураження рослин бур'янами та шкідниками, тому ми — пропагандисти “нульового обробітку” ґрунту, — зазначив директор ТОВ “Вікторія” Богдан Заполух. — Для цього ми закупили імпортовану ґрунтообробну і посівну техніку, обприскувачі, розпушувачі ґрунту, дискові борони, трактори, що найменше руйнують верхній орний шар. Передусім ретельно вирівнюємо посівні площі озимих, ярих, бобових культур, кукурудзи, цукрових буряків. Від цукрових буряків, на відміну від багатьох сільгосппідприємств області, не відмовилися і посіяли цього року 270 гектарів. На Тернопільщині солодкі гектари цього року зменшилися удвічі. За прогнозами, їх посіють лише 17 тисяч гектарів, а на початку 2000-их вони були засіяні майже на 60 тисячах гектарах, тоді працювали 8 цукрових заводів. Вдруге у структурі посіву ТОВ “Вікторія” буде квасоля — на 100 га, такі умови диктує ринок виробництва вітчизняної сільгосппродукції. Спеціально під нову технологію, яка вже прижилася у нашому байковецькому агроформуванні, придбали сівалку “Семеато” бразильського виробництва. Така технологія передпосівного обробітку ґрунту дає економію не лише мінеральних добрив, а й зменшує холості пробіги. Недостатню кількість органічних добрив компенсуємо за рахунок посівів сидератів під ярі й озимі, — поділився досвідом Богдан Заполух.

Байковецька сільська рада проводить громадське обговорення містобудівної документації “Детальний план території на земельну ділянку в селі Гаї Гречинські Байковецької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області в межах населеного пункту” (земельна ділянка Хлопась С. Ф.).

Громадське слухання відбудеться 14.06.2016 року о 15 год. у приміщенні Байковецької сільської ради, що знаходиться за адресою: Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Байківці, вул. Січових Стрільців, 43.

Байковецький сільський голова А. Р. КУЛИК.

На Великдень, 1 травня, на подвір'ї церкви Різдва Пресвятої Богородиці у Стегниківцях водили гаївки.

Свято Христового Воскресіння та гаївки в Стегниківцях

Соломія ДМИТРИЄВСЬКА.
Фото автора.

З молитвою, усмішкою та відкритим серцем з року в рік святкуємо одну із найзнаменитіших подій церковного календаря — світле Воскресіння Христове. 1 травня на подвір'ї церкви Різдва Пресвятої Богородиці у Стегниківцях Великдень зустріли велично.

Біля тутешнього храму було людно, адже всі прийшли подивитись на театралізоване дійство

“Воскресіння Христове”, яке присутнім показала тутешня молодь. У рамках цього дійства актори представили важливість свята, тому що через Воскресіння і ми, християни, маємо надію на життя вічне.

Недільне дійство “Воскресіння Христове” у Стегниківцях — це продовження Хресної Дороги, яку підготували Ірина Скоробогата і Оксана Бутрин з допомогою вчителя християнської етики Стегниківської ЗОШ І-ІІ ст. Любові Худяк та завідувачою клубом с. Стегниківці Дарії Карман. Під час перегляду цього театралізо-

ваного дійства широко відкривалися духовні очі присутніх дітей, юнаків, дівчат, старшого покоління. Загальне враження посилювали єдність дійства, ніжна музика і урочистий текст акторів. Костюми для учасників шила Людмила Зварун. Іван та Анатолій Ремінник своє вбрання рицарів зробили самостійно.

Після вистави охочі водили гаївки. Сонячна погода сприяла піднесеному настрою. Завершили урочистості за солодким столом, який організували сестриці церкви Різдва Пресвятої Богородиці та небайдужі стегниківчани.

• Країна знань

Під час свята Букваря у Стегниківській ЗОШ І-ІІ ст., 28 квітня 2016 року.

Букварик — друг і помічник

Соломія ДМИТРИЄВСЬКА.
Фото автора.

28 квітня у святково прибраній залі зібрався перший клас Стегниківської ЗОШ І-ІІ ст. з учителями, батьками, рідними і друзями, аби відзначити традиційне шкільне дійство — свято Букваря.

У цей день першокласники прощалися зі своїм першим і головним підручником — Буквариком. Згодом вони познайомляться з іншими книжками, але поради свого шкільного друга вони пам'ятатимуть все життя: любити рідну землю, цінувати її працьовитих людей, берегти

святині нашого народу — землю, мову, пісню, хліб, калину. Букварик допомагає першокласникам відкрити незнане, те, як із маленьких зернят-літер виростає слово.

До свята Букваря діти старанно готувалися. Першокласники із задоволенням демонстрували все, чого навчилися за перший навчальний рік. Як дзвіночки, лунали пісні і вірші про Букварик. Учні із захопленням розпізнавали казкових героїв, які приносили для них Літери. Це свято — перша сходинка у шкільному житті, яку юні школярі подолали разом із першою вчителькою Тетяною Іванівною Ховрат, яка стала для них другою мамою і мудрим на-

ставником.

Того дня директор Стегниківської ЗОШ І-ІІ ст. Богдана Дмитрівна Чикало вручила подяки за успіхи і старанність першокласникам Алінци Тимошук, Богданчику Іванчуку, Анастасії Рудьковській, Назарчику Мальчонкову, Вікторії Пискальній і Дмитрику Дубовському.

Учні першого класу Стегниківської ЗОШ І-ІІ ст. та їх перша вчителька Тетяна Іванівна вдячні всім, хто доклав зусиль для проведення свята і хто завітав на їхні перші “живна знань”, які, сподіваємося, у майбутньому проростуть рясним урожаєм, а тепло свята Букварика залишаться у дитячих серцях назавжди.

• Толока

У рамках акції “Зробимо Україну чистою” вчителі та технічний персонал Байковецької ЗОШ І-ІІ ст. прибрали територію школи, а також прилеглі до неї садки. Ідея проведення толоки — не просто прибрати територію навчального закладу, а й пропагувати культуру екологічної поведінки. Впорядкування квітників, обрізка дерев — та посильна справа, до якої може долучитися кожен, щоб довкілля виглядало привабливо і по-весняному затишним.

• On-line

Офіційний сайт Байковецької об’єднаної громади — з сервісом електронних петицій

Ірина ЮРКО.

Ще один крок у бік прозорості та доступності громадян до діяльності влади зробила Байковецька сільська рада об’єднаної територіальної громади — в інтернет-просторі став доступний сайт об’єднаної громади, який можна переглянути за посиланням: <http://baykovecska.gromada.org.ua>

Наразі цей інформаційний ресурс ще наповнюється необ-

хідною інформацією. Однак уже скоро мешканці громади зможуть знайти на цьому сайті необхідну інформацію. Тут будуть доступні дані, які є традиційними для офіційних сайтів органів місцевого самоврядування. Зокрема, щодо структури ради, депутатського корпусу, плану роботи, документів нормативно-правового характеру. Крім того, стрічка новин буде щоденно поповнюватися цікавою та актуальною інформацією про суспільно-політичне та культурне життя об’єднаної територі-

альної громади, у підпорядкуванні якої знаходяться 7 населених пунктів: села Байківці, Гаї Гречинські, Дубівці, Курники, Лозова, Стегниківці, Шляхтинці.

Цікаво, що сайт підключено до системи електронних петицій, завдяки чому жителі громади зможуть створювати і підтримувати петиції до місцевої влади. Такий інноваційний метод сприятиме участі краян у вирішенні місцевих проблем та налагодженні результативної співпраці з владою громади.

• День матері

Учасники родинного свята з нагоди Дня матері у Шляхтинецькій ЗОШ І-ІІ ст. ім. О. Г. Барвінського, 8 травня 2016 року.

Все починається з мами

Ірина СТАШКІВ, педагог-організатор Шляхтинецької ЗОШ І-ІІ ст. ім. О. Г. Барвінського.

Шана матері — один з найсвятіших обов’язків людини. Вона нас зростила, виховала, навчила добра, леліяла, любила. І як же не віддячити їй пошаною, любов’ю, ласкою і допомогою? Власне, тільки цього на схилі літ і хочуть від нас батьки. Чим більша наша любов до матері, тим правильніше наше життя.

Ідея вшановування матерів світу в один особливий день народилась в середині XX століття в Англії, втім не була зовсім новою,

адже про це повідомлялось ще 1644 року: “Кожна неділя в середині Великого посту у Ворсістер — особливий день, коли всі діти і внуки зустрічаються з головою сім’ї і влаштовують святкування”. Так з XVII до XIX століття у Великобританії відзначали “Материнську неділю” або “Мамин день”.

Після Першої світової війни це свято почали відзначати у Швеції, Норвегії, Данії, Німеччині, Чехословаччині. Серед української громади День Матері вперше влаштував Союз українок в Канаді у 1928 році. Наступного року це свято відзначалося вже й у Львові. Ініціатором урочистостей була редактор тижневика “Жіноча доля” Олена Кисилевська. Відтоді в другу неділю травня День Матері від-

значали дуже широко. З 1990 року завдяки зусиллям громадських організацій, зокрема Союзу українок, які масово писали звернення до влади про узаконення свята, як державного, свято Матері повернулось в Україну.

8 травня у Шляхтинецькій ЗОШ І-ІІ ст. ім. О. Г. Барвінського відбулося родинне свято Матері. Цього року воно пройшло у незвичній для батьків атмосфері. Учні власноруч прикрасили зал, підготували солодкий стіл, малюнки, а також зробили листівки для матерів і бабусь.

З вітальним словом до матерів і бабусь звернулася директор школи Катерина Іванівна Левчук. Після завершення свята учні вручили квіти присутнім матерям і бабусям.

• Народознавство

Перші миті війни в Галичині

Із спогадів українського повстанця, уродженця села Дубівці Зеновія Попадича

Історія була предметом, який мені та багатьом однокласникам, друзям, товаришам чомусь давався для засвоєння найважче. Спочатку ми гадали, що вся справа у датах, яких в історії дуже багато. Але ж у дітей пам’ять дуже чіпка, тому причину варто було шукати іншу. Потім, у час незалежності, ми студіювали історію України та світу в університеті. І наші успіхи у вивченні були значно кращі. Річ у тім, що студенти посягали історію такою, якою вона була насправді, а не ту, яку переписали комуністичні вожді в угоду своїм божевільним гаслам про “всесвітню пролетарську революцію на чолі з Ленінінм”, про те, що “комуністична партія — наш рульовий”, “спільність — радянський народ”, “росіянин — старший брат українця” та іншим нісенітницям, яких, слава Богу, не вчать сучасних школярів і студентів.

Директор Дубівецької загальноосвітньої школи у 1972-2005 рр., вчитель історії та суспільствознавства, краєзнавець Василь Онуфрійович Ханас поділився спогадами про людину, яка залишила про себе в селі та окрузі добру пам’ять, — Зеновія Карповича Попадича (псевдо “Мат”, “Карпо”), який народився у 1921 році в Дубівцях теперішнього Тернопільського району. Зеновій Попадич закінчив Тернопільську гімназію. За фахом — учитель. Засновник сільської “Просвіти”, а згодом — націоналістичного підпілля. Працював районним референтом пропаганди, а потім повітовим пропагандистом. Виконував обов’язки окружного субреферента з пропаганди. 9 червня 1944 року, оточений більшовиками у селі Іванівка Теребовлянського району, загинув від пострілів енкаведистів.

Читачам, напевне, цікаві будуть живі спогади Зеновія Попадича про перебіг подій у Дубівцях перед приходом Червоної Армії напередодні ІІ світової війни. Зберігся унікальний документ того часу — щоденник гімназиста Тернопільської гімназії “Рідна школа” Зеновія Попадича. Він, зокрема, пише:

“...На самім початку вакацій я разом з аматорським гуртком підготували виставу “Дума з-над Дніпра”. Її, однак, не дозволили. Ми почали підготовляти виставу “Від помсти богів”, та її покинули з причини масових арештувань. У нашому селі арештували двох. Тому хлопці, може, стеріглись напасти зі сторони польських жандармів. Такий стан тривав до початку польсько-німецької війни. Дня 27 серпня 1939 року відбулася мобілізація в нашому селі. Була тоді погідна ніч. Ми всі вибігли на дорогу, залити місячним сяйвом. І запитували один в одного: “Кого беруть?” Аж вкінці солтис через присяжного повідомив усіх, кого беруть. Забрали річникиві 14 і 15 (тобто уроджених в 1914 і 1915 роках) і декілька старших. Покликані ще тої самої ночі були доставлені до Тернополя. У селі постав плач. Мами та родини голосили за своїми синами. Покликані прощалися з приятелями, ріднею... Проте всі мобілізовані були веселі. Вони знали, що приходить критичний момент, котрий може нам говорити про завтра. Цілу ніч ніхто не спав. Забирали до війська збіж-

жя і т. д. З початком війни не стало в селі ні нафти, ні соли, ні сірників. Настрій в селі був однаковий. Всі як один ненавиділи польський режим. Тому про всякі невдачі польської армії скоро дізнавались з радія і віталися селяни з радістю. І з великою прихильністю відносилися всі до німців, які розпочали з поляками війну...”.

Селяни ненавиділи польський режим, який усім “добре в’ївся у печінки”. Люди думали, що на галицькі землі йде німець, але прийшли “перші совіти”, як їх потім називали. Зеновій Попадич про ці події пише так: “... Десь коло 15 вересня 1939 року почали доходити чутки, що польська армія відступає під ударами німецької армії. І дійсно, в село почали надходити авта з втікачами. Вгорі літали німецькі літаки. Німецька армія була вже під Львовом. Всі тоді важили скорого приходу німців. Та не так сталося. Ось в неділю 17 вересня появилися над нашим селом совітські літаки. Вони кидали летючки з відозвою до польської армії, щоби вона піддалася. Відозву видав Тимошенко — вождь українського фронту. Вслід за літаками через наше село почали йти совітські танки. А була їх маса. Танки на населення зробили велике вражіння, бо їх ніхто ще не бачив. Під напором танків повалилися мости на ріці, але на другий день місцеві майстри за приказом якогось совітського старшини мости наладнали. Дерево брали з панського лісу. Вслід за танками почала тої самої днини (була неділя) йти артилерія. Падав дощ, проте населення стояло надворі і придивлялося до совітської армії. Красноармійці (українці і москалі) почали розмовляти з населенням. Говорили про устрій в Совітах і про те, що вони прийшли визволяти нас від лядського ярма. Вони також роздавали селянам сірники та інші речі. Красная Армія йшла цілий день. Поляки-втікачі спершу думали, що большевики йдуть польській армії на поміч. Але ж яке було їх здивування, коли побачили, що большевики їх арештовують. Отже, вони йшли проти польської армії. Селяни дуже втішилися, що скінчилася польська каторга. Годі було уявити, якою ненавистю палали селяни до польської влади. На другий день большевики ввійшли до Тернополя, зводячи з поляками бій. Політичні в’язні (було їх 600), почувши в місті постріли, почали виломлювати тюремні двері і під градом куль тікали домів. Вернулися в наше село також оба арештовані — Івахів і Качка. Були страшенно виснажені, коли йшли селом, то люди на їх вигляд плакали. І не один би кинувся на проклятого ляха, який так намучив його односельчанина.

Польських полонених большевики вигнали в поле і дорогою повели в Тернопіль. Вночі через село переїздила на автах совітська піхота. У вівторок 19 вересня 1939 року було тихо. Час від часу загуркотить Червоної Армії літак, і знову тихо...”.

З того часу, на якому закінчується уривок з щоденника українського повстанця, педагога Зеновія Попадича, мало минути більше півстоліття, щоб Україна стала незалежною, про яку він так мріяв, що не пошкодував за неї свого молодого життя.

Галина ЮРСА.

Чи буде “Енергомайдан”?

**Оксана ВОЛЯНЮК,
учитель фізики Буцнівської
ЗОШ І-ІІІ ст.**

Щорічний День вчителя фізики, який відбувся на базі НВК “Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ”, без перебільшення можна вважати фестивалем досягнень фізиків Тернопільського району та їх вихованців.

На гостей свята чекав феєр-верк цікавої інформації, думок, по-рад, дослідів, вітань. Звучали вони з вуст незмінного ведучого – керуючого справами Тернопільської районної ради Богдана Григоровича Ящика, голови методоб'єднання Михайла Андрійовича Шемелі, головного астронома Тернопільського району Любомира Тарасовича Тригубишина, вчителів Ярослава Володимировича Михайленка, Ольги Михайлівни Машталяр, Антона Михайловича Костика, а ветеран педагогічної ниви – 75-річний Микола Миколайович Табачук – продемонстрував присутнім своєрідний звіт свого життєвого шляху, де переплелись у єдиній неповторній канві і вчительська діяльність, і сімейний тандем, і робота в партійних органах і спогади юності. Моряк далекого плавання Микола Табачук побував у багатьох портах Північно Льодовитого океану. Мабуть, звідти і пішла пристрасть до моржування. Сьогодні наш колега повний сил, залюбки долає карпатські вершини, жартує, співає, є справжнім життєлюбом, а ще з нагоди кожного свята пише вірші. Соковитий тенор Миколи Миколайовича особливо піднесено звучав під час відкриття фестивалю, коли присутні на урочистому зібранні виконували гімн вчителів фізики.

Ініціативна спільнота

У вітальному слові Богдан Ящик наголосив, що спільнота фізиків – згуртована, ініціативна, є локомотивом нових починань та чи не єдина в районі, яка вміє і плідно працювати, і добре відпочивати. Успіхи вихованців наших вчителів змогли оцінити не лише в районі, а й у області, де на науковому пікніку демонструвався аналог трансформатора Тесли, сконструйованого одинадцятикласником Малоходачківської ЗОШ І-ІІІ ст. Павлом Романишином.

Експериментальні навички учнів Лозівської ЗОШ І-ІІІ ст., прилади, сконструйовані гуртківцями Настасівської ЗОШ І-ІІІ ст. під керівництвом Ярослава Михайленка ми мали можливість оцінити і під час Фізичних фестин з нагоди 10-річчя кабінету фізики Лозівської ЗОШ І-ІІІ ст., які відбулися у грудні минулого року. Усі запрошені на цю імпрезу – і доктор педагогічних наук Роман Михайлович Горбатюк і керівник видавництва “Богдан” Богдан Євгенович Будний і завуч школи Тетяна Мирославівна Іванко, яка провела екскурс в історію створення кабінету, відзначали неocenний вклад у функціонування цієї фізичної лабораторії її керівника Михайла Андрійовича Шемелі.

Як господар свята, Михайло Андрійович представив гостей, які відгукнулися на запрошення оргкомітету фестивалю. До нас завітали науковці Т. Д. Дідора, В. В. Андрієвський, методист фізики “ТОКІППО” В. Я. Гайда, координатор проекту “Наукові пікніки” в Тернопільській області Христина Білінська, методист Тернопільського РМК Г. Д. Василенко, в.о. старости с/с Лозова і Курники Володимир Гуль та доктор технічних наук В. С. Федорейко, який висвітлив проблему енергоощадності, яка особливо гостро стоїть перед нами сьогодні.

Як не зашкодити homo sapiens?

— Техніка і фізика, енергетика, людська діяльність і екологія тісно

Голова методоб'єднання вчителів фізики Тернопільського району Михайло Шемеля під час Дня вчителя фізики, який відбувся на базі НВК “Лозівська ЗОШ І-ІІІ ст.-ДНЗ”.

Із 75-річчям ветерана педагогічної праці Миколу Табачука (другий зліва) під час Дня вчителя фізики у Лозівській ЗОШ І-ІІІ ст. привітали (зліва направо) голова Тернопільської районної профспілки освіти Ігор Ракочий, вчитель фізики Острівської ЗОШ І-ІІІ ст. Ольга Машталяр, керуючий справами Тернопільської районної ради Богдан Ящик.

пов'язані між собою, — вважає професор Валентин Федорейко. Лейтмотивом ХХІ конференції ООН з питань клімату, що проходила з 29 листопада до 12 грудня 2015 року в Парижі, стало питання “Що робити, щоб не зашкодити homo sapiens?”. Ми, сучасники, — останнє покоління на Землі, яке може поставити це питання та, вивчивши його, діяти. Два роки тому Валентин Степанович, як експерт в галузі енергоощадності, на запит ООН вивчав це питання в Україні, адже після 2020 року нам доведеться перейти на переважне використання відновлювальних джерел енергії. П'ять років тому Україна спалювала 76 мільярдів м3 газу — стільки ж, скільки і Німеччина, хоч її економіка далеко не співрозмірна з нашою. Житель Берліна споживає в 5 разів менше енергії, ніж киянин. В Європі енергоощадність на першому місці. Польща використовує 20% енергії, генерованої з вторинної сировини, тут не газифіковано жодного села. Європейці зекономили 7-8 % енергії, відмовившись від ванн. Китай закуповує сміття в Лос-Анджелесі і виготовляє чудові речі. “Як не прикро усвідомлювати, ми — законсервовані енергетичні вампіри, — вважає вчений Валентин Федорейко. — У нас катастрофічні втрати в тепломережах, 25% електроенергії втрачаємо на освітленні лампами розжарення, 37 мільярдів спалили на субсидіях. Україна — єдина країна, яка ігнорує навчання енергозбереження в школах. Нам заборонили створити університет з енергозбереження на базі технічного університету ім. І. Пулюя, а просвітницька робота ой як необхідна. Мабуть, тому ми такі бідні, із зарплатами в 5-10 разів нижчими, ніж у світі, бо не вміємо з розумом

використовувати багатства, якими володіємо, — за безцінь продаємо електроенергію за кордон, вирубуємо ліси та експортуємо в Туреччину, Румунію, зерно продаємо в Індію, Пакистан, щедро поповнюємо статки газових і нафтових олігархів. Потрібен “Енергомайдан!””, — підкреслив Валентин Степанович.

Разом з однодумцями доктор технічних наук Федорейко за останні роки створив кілька енергозберігаючих проєктів: термогенератор на біопаливі, біотехногенератор з термомодулем на базі “Елемента Пельтьє”, в котлі якого горить усе — і пластмаса, і дерево, і одяг. Його з успіхом можна використовувати для потреб армії. До речі, цей винахід вчені патентують та збираються вести на міжнародну виставку в польське місто Лодзь. А теплогенератором з піролізним високотемпературним котлом зацікавилися медики Тернопільщини — в ньому можна було б утилізувати шини, медичні шприци, поліетилен. Використання цих розробок тернопільських науковців дадуть змогу отримувати енергію, тепло з місцевої сировини, витіснять дорогий газ, дозволять закуповувати його в значно менших об'ємах.

Науковий пікнік

Любов до техніки, експериментів, жадоба відкриттів формується не лише на уроках фізики, а й на наукових пікніках. “Вперше такий захід відбувся на Театральному майдані Тернополя у 2013 році. Його відвідали 3,5 тисячі людей”, — розповіла координатор проєкту Христина Білінська. Наука об'єднує, бо й справді, це свято для всіх — від 4-річного малюка до сивочолого професора. І звичайно, одне з

ключових завдань пікніка — робота з активною молоддю, яка може тут інтелектуально збагатити себе, прагнути самовдосконалюватися. Саме для цього в нас створюється всеукраїнська мережа Клубу молодого винахідника. Важливу роль відіграє і патріотичне виховання, адже, розповідаючи про видатних українських учених, їхній вклад в розвиток світової науки, формуємо почуття гордості за свою націю, що дала людству таких геніїв, як Іван Пулюй, Олександр Смакула, Володимир Вернадський, Михайло Кравчук, Сергій Корольов — усіх і не злічити. “З кожним роком кількість відвідувачів наукових пікніків зростає. Збільшується число наметів, у яких демонструють досліди, приїжджають гості з різних куточків України, була і представник міністерства Наталія Гриневич. Щороку розширюється мережа і географія наукових пікніків, налагоджено зв'язки з од-

“Гексагональна тиранія сніжинки”

Ціла плеяда крихітних біленьких зірочок прямує до Землі в сонячний морозний день. Це — сніжинки, про форму яких я не задумувалась до Дня вчителя фізики. Виявляється, що всі вони шестикутні. Світлини цих маленьких кристаліків льоду, які презентував на фестивалі вчитель Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. Любомир Тригубишин вражають своєю довершеністю, неповторністю, красою. Він збирав її роками і назвав свою презентацію “Гексагональна тиранія сніжинки”, бо, мабуть, чиесь прискіпливе лобі дозволяє цій маленькій красуні бути лише 6-кутною. Розповів Любомир Тарасович і про успіхи планетарної астрономії 2015 року. Ще зовсім недавно Плутон, відкритий в 1930 році, ми вважали найвіддаленішою планетою Сонячної системи. Назви його супутників взяті з міфів про підземне царство. Посудіть самі: Харон — відкритий у 1978 році; Нікс та Гідра — виявлені у 2005 році; Кербер відомий з 2011 року; Стікс знайшли у 2012 році. Сьогодні Плутон називають карликовою планетою, і щоб краще дослідити її, у 2006 році було направлено місію “Нові горизонти”. Цікаво, що модуль, який летів до цього небесного тіла, не мав сонячних батарей, а черпав енергію за рахунок ядерних реакцій. У 2015 році справдилися надії вчених — місія наблизилась до Плутона. На Землі було передано фотографії, на яких видно поверхню планети. Там є гори, один з утворів кори назвали Серцем Плутона, а в інфрачервоній ділянці спектра зафіксували атмосферу карлика. Вчені припускають, що на цій планеті можлива і вулканічна діяльність, а інформація, зібрана місією “Нові горизонти”, надходитиме до Землі ще кілька років. Тому в найближчому майбутньому ми зможемо дізнатися ще дуже багато цікавого про Плутон. На іншу карликову планету Церера, що знаходиться в поясі астероїдів між орбітами Марса та Юпітера, було відправлено місію “Dawn”, що в перекладі на українську мову означає “Світанок”. Відкрив це небесне тіло Джузеппе Піацці у 1801 році. На світлинах Церери дуже чітко видно дві яскраві цятки — викиди вулканічного льоду. Створено топографічну карту цієї малої планети. Тут можна побачити кратер Купало, названий на честь слов'янського божества. Є тут і один з найвищих утворів на тілах Сонячної системи — вулканічне плато заввишки 26 кілометрів.

Відомий український астроном Іван Антонович Климишин в День фестивалю педагогічних досягнень вчителів фізики передав вітання учасникам свята та висловив сподівання, що наші троїсті музики разом з колегами фізиками завітають влітку на його хутір “Білий птах”. Зараз Іван Антонович працює над підручником астрономії для студентів вузів, в якому буде з'ясовано суть багатьох парадоксальних явищ в космосі, а парадокси у фізиці, як от кіт Шредингера, гідростатичний, тощо, розповів Антон Михайлович Костик — учитель Баворівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Не оминули увагою в цей святковий день і навчально-методичний супровід вчителя фізики у 7 класі та інноваційні форми роботи з педагогами, а під час брейк-каві вшанували колег-ювілярів. Цього рік це Наталя Олійник з Лучківської ЗОШ І-ІІ ст., директор Петриківської школи Василь Ковальчук, Ярослав Гевко зі Скоморохівської дев'ятирічки та Микола Табачук із Домаморицької ЗОШ І-ІІ ст. Поряд зі скромними дарунками від вчительської громади вони отримали і букети запашних квітів, презентовані головою профспілки Ігорем Ракочим. Заключним акордом фестивалю став круглий стіл.

Людмила Припхан: “Жінка — найунікальніша істота на землі...”

Галина ЮРСА —
ТРР “Джерело”.
Фото автора.

У книзі Олександра Дюма “Три мушкетери” про Констанцію Бонасьє — довірену особу королеви Франції, говориться, що це жінка, яка знає усі таємниці Лувра. Трохи змінивши імена, обставини та час, це саме можна сказати і про завідувачку жіночою консультацією Тернопільського районного територіального медичного об'єднання (ТРТМО) Людмилу Припхан. Ця жінка дійсно знає те, про що не відають навіть найрідніші її пацієнток. Але це лікарська таємниця. Сьогодні ж ми з Людмилою Михайлівною побесідуємо про те, що дозволено і треба знати усім жінкам, дівчатам і не тільки їм.

— Людмילו Михайлівно, організм кожної жінки — особливий, неповторний. У кожній з них по-своєму складається особисте життя, її тишіть материнство або вона позбавлена його радощів, у неї є або немає коханого чоловіка. У кожної жінки свій погляд на культуру сексуальних взаємин. І як наслідок — її життя складається якнайкраще або має інколи плачевний фінал. Ви цьому свідок. Чи має можливість кожна жінка у нашому регіоні отримати якісну консультацію щодо тем, які я зачепила?

— Жінка — найунікальніше явище на планеті. Якби вона та ті, що поряд з нею, це усвідомлювали, плачевних фіналів, як ви висловились, було б менше або не було взагалі. Але про це згодом. У Тернопільському районі 55 сіл. Майже у кожному з них є фельдшерсько-акушерський пункт, куди жінка чи дівчинка може звернутися за консультацією, бути оглянутою акушеркою. Крім того, діє 6 амбулаторій, 1 дільнична лікарня, поліклініка із стаціонаром у Тернополі, стаціонарне відділення у Великому Глибочку та Великих Бірках. Так що можна звертатися до спеціалістів у своєму селі чи приїжджати, якщо це потрібно, на консультацію, обстеження та лікування до обласного центру. У ТРТМО у жіночій консультації працюють 5 лікарів-гінекологів, кожен з яких має під опікою 10-15 сіл. Звичайно, роботи багато. Але ми приймаємо усіх. Не відмовляємо нікому.

— У Тернопільському районі утворились дві об'єднані територіальні громади із центрами у Байківцях та Великих Гаях. Чи це якось вплинуло на порядок надання медичних послуг?

— Знаю, та й усім про це відомо, що Байковецька об'єднана територіальна громада уклала договір на медичне обслуговування з Тернопільською міською лікарнею №2. Про це писали чи не всі ЗМІ міста й області. Проте ми не отримували якихось наказів по ТРТМО чи з обласних структур про те, щоб не обслуговувати це населення. Люди, які звикли лікуватися чи ставати на облік як вагітні у місті, йдуть до міста. Тих, які хочуть лікуватися у ТРТМО, приймаємо без обмежень. У нас на обліку чимало вагітних жінок з Байковецької об'єднаної територіальної громади, які приходять на консультацію, лікуються. Повто-

До лікаря-гінеколога, завідувачої жіночою консультацією ТРТМО Людмили Михайлівни Припхан приходять жінки, які у неї обстежувалися, лікувались, перебували на обліку як вагітні, а ще приносять на огляд своїх здорових немовлят, яким вона допомогла з'явитися на світ.

рюсь: не відмовляємо нікому.

— Вагітність — особливий стан кожної жінки. Чи збільшується у нас кількість українських громадян?

— Вагітність — не хвороба. Тому хочеться, щоб кожна жінка, а особливо її чоловік, батьки та родина сприймали це як велику радість, дар Господній. Оточили вагітну особливою увагою, любов'ю. І сама жінка повинна поводитися гідно. Не капризувати, достатньо працювати, якщо дозволяє стан здоров'я, читати, культурно розвиватися, ходити до церкви, на концерти, в кіно, бувати на свіжому повітрі. Адже попереду у неї відповідальний час — пологи та вигодовування здорової дитини. Коли чоловік з жінкою починають дитину, вони повинні усвідомлювати спільну відповідальність за її майбутнє. Не можу сказати, що життя підносить якісь сюрпризи щодо кількості вагітних. Майже щороку це та сама цифра — 800-1000 жінок у Тернопільському районі стають матерями. Більшість жінок народжують діток, як у нас прийнято говорити, за планом. Випадковостей все менше, адже нині багато людей задумується, чи зможе, народивши, гідно виховати дитя, дати йому матеріальне забезпечення, відповідну освіту.

— То, напевно, і переривань вагітностей багато, якщо сталося щось “не за планом”?

— От якраз абортів у нас майже немає. Минулого року 7 жінок у Тернопільському районі прийняли рішення перервати вагітність. Дехто з них зробив це тому, що плід був завмерлий або діагностувалися аномалії у його розвитку. До речі, кількість завмерлих плодів збільшилась. Ми не маємо і не

можемо мати повної статистики щодо цього явища, проте після 12 тижнів, якщо жінка була на обліку, діагностуємо таких випадків все більше.

— Чому медичні послуги для вагітних жінок у нас стали платними, чого до 2000-2010-го року у районі, як мені відомо, не було?

— Платними стали лише аналізи на вроджені вади плода. Якщо б держава фінансувала надзвичайно дорогі реактиви на проведення цих досліджень, жодна вагітна жінка з них не платила б. Безкоштовними для вагітних жінок залишились УЗД, загальні аналізи крові та сечі, аналіз крові на цукор. Аналізи сечі від вагітних збирають по дільницях, щоб жінка не витратила час на поїздки до Тернополя. Безкоштовно проводяться аналізи на венеричні хвороби та СНІД. Кожна вагітна жінка проходить безкоштовно обстеження в інших спеціалістів. Якщо є якісь патології — відхилення від норми у розвитку плода чи самої вагітної, направляємо пацієнток в обласну лікарню чи жіноче відділення у Великих Бірках або обласний перинатальний центр матері та дитини (після 20 тижнів вагітності).

— Чи багато патологій і з чим це пов'язуєте?

— Здоров'я людей загалом в Україні погіршилось. Це пов'язують, перш за все, з аварією на Чорнобильській АЕС — техногенною катастрофою, яка вплинула не лише на Україну. Це глобальна трагедія. Люди, особливо у великих містах, дишають забрудненим повітрям, п'ють неякісну воду, вживають штучну їжу. Це не може не позначитись на здоров'ї. Про нього треба особливо дбати. Ми з цього приводу завжди спілкуємося з нашими пацієнтами на

місяцях, коли вони до нас звертаються. Виїжджаємо у школи, на підприємства, організації, читаємо лекції. Важливо, щоб люди до цього прислухалися і виконували, а не впадали в апатію, мовляв, все йде до кінця, від людини мало що або нічого не залежить. Якраз від людини, знань, які вона мусить отримати про ситуацію в екології, суспільстві, особливостей свого організму, залежить багато. Візьмімо за приклад Японію. Здавалось би, нація після таких випробувань має відійти у небуття. Але людина перемогла монстра, якого сама ж створила, зуміла відбудувати високорозвинену державу здорових і довго живучих людей. А щодо наших пацієнток, то ми їх зобов'язуємо стати на облік на 10-12 тижні вагітності. Завжди запитують, чому не пізніше? Завжди відповідаємо, що хоча б для того, щоб не пропустити вроджених вад у розвитку плода. Для цього якраз і призначається УЗД, а не для визначення статі майбутньої дитини, як ще до цих пір вважає дехто з жінок. Хоча і про це нам приємно повідомляти, якщо жінки цього бажають. Бути на обліку у лікаря важливо для майбутньої мами. Адже є можливість слідкувати за її станом, підліковувати, якщо це потрібно. Зараз ми діагностуємо хвороби серця, нирок, травної системи у вагітних. Тому жінка повинна у такий відповідальний для неї час бути під особливим наглядом.

— Нині преса, особливо Інтернет, заохочують так звані домашні пологи.

— І у нас в районі минулого року було два таких випадки. З цього приводу можу лише зауважити, що люди, напевне, забули, що живуть у ХХІ столітті, а не в епоху середньовіччя, чи й раніше. Які можуть бути домашні пологи, якщо у нас велика мережа медичних закладів та кваліфіковані лікарі? Не лякаючи нікого, скажу загальновідому істину: пологи — процес непередбачуваний. Бувають випадки, коли жінка, яка важко виношувала, була хворою, народжує легко, без проблем. Трапляються в останню мить ускладнення, наприклад, маткова кровотеча. Скільки в тій людині крові? Чи зможе так звана домашня повитуха зупинити кров, чи встигнуть приїхати лікарі? Тому ми за пологи під пильним наглядом лікарів, який можливий лише в умовах стаціонару. Тим більше, зараз дозволяють пологи в присутності чоловіка, інших членів сім'ї. Дехто хоче народжувати у воді. Народжуйте на здоров'я, але лише в лікарні під наглядом. Якщо коротко, то кажу своє категоричне “Ні!” пологам вдома.

— Лікарська статистика каже, що сексуальний досвід наші дівчатка все частіше здобувають у надто юному віці. Це наслідок акселерації — раннього фізичного розвитку?

— На мою думку, це, швидше, через брак культури у цій сфері. Зараз ніхто ні від кого нічого не приховує. Потрібну інформацію про стосунки статей підлітки отримують в Інтернеті, де все відкрито. Надивившись про своїх однолітків, вони вирішують спробувати і собі пожити таким життям, яке на картинці виглядає дуже привабливо. Але насправді все обертається в інший бік, набагато гірший, ніж рекламують. Адже за все у цьому житті треба платити (я не про гроші), за будь-які вчинки, навіть безневинні на

перший погляд, настає відповідальність. Не все в житті можна продумати заздалегідь, але, починаючи сексуальне життя, треба знати, що це дуже відповідальний момент у житті кожної людини. Дівчинка може завагітніти в юному, навіть дитячому віці. Чи зможе вона виносити і народити здорову дитину? Якщо зможе, хто буде дитя годувати, виховувати, якщо батькові та матері по 14-15 чи навіть менше років? Аборт, цьому випадку — не вихід. Адже майже завжди переривання першої вагітності, навіть у стаціонарі, веде до безпліддя. Подумайте, особливо дівчатка, і над тим, що ранні статеві стосунки — це інфікування вірусними інфекціями (генітальний герпес), грибові захворювання, хламідіоз, що призводить у майбутньому до безпліддя. Якби юна особа жила з одним чоловіком, з яким планує майбутнє життя, це ще півбіди. Але коли змінюють сексуальних партнерів, змінюється і флора, яка в людей різна. Це недобре для здоров'я. Дівчатка наївно думають, що коли тебе чоловік домагається, то дуже любить. Кохану, запам'ятайте, милі дівчатка, ніколи не домагаються, її шанують, бережуть, поважають. Відомо, що більшість чоловіків (або майже всі) не з любові вступають у сексуальні взаємини, а щоб пригасити свої бажання. Задумайтесь: хочете бути коханими чи коханками? Запам'ятайте: від ранніх статевих стосунків страждають у першу чергу дівчата, тому і ви, і ваш партнер, якщо він дійсно вас поважає і планує пов'язати свою долю з вами, нехай спершу буде для вас вірним другом, а не коханцем. Усвідомлюю, як нині молодь реагує на подібні застереження, вважаючи їх старомодними. Але потім, після душевних опіків, які наносить життя, кожен скаже: “Мама, лікар, чи добра подруга права була, коли застерігала мене від необдуманих вчинків...”. Тож, дівчатка, бережіть цноту для коханого. Це не старомодно. Статеві стосунки — це вияв культури або безкультур'я. Будьте у всьому шляхетними, у цій сфері особливо.

— На цю тему можна говорити дуже багато. Завжди з цього приводу пригадую фільм “Жорстокий романс”, де героїня майже з-під вінця втекла до чоловіка, який ніколи її не кохав, щиро відповіла на його пристрасть і загинула. Пригадується Анна Кареніна Льва Толстого та Шевченкова Катерина. І останнє запитання. Жінка це не лише вагітна чи дівчинка, яка лише починає жити. З якими проблемами стикаються Ваші пацієнтки у більш зрілому віці?

— Після 40 років і трохи пізніше жінки закінчують виконувати свою дітородну функцію, але залишаються тими, якими їх створила природа. Консультацій та лікування потребують пацієнтки в період клімаксу — перебудови жіночого організму. Тому заохочую жінок у віці після 40-45 років не забувати дорогу до жіночої консультації, хоча раз у рік обстежуватись у лікаря-гінеколога. Адже у цей період дуже поширені дисплазії, фіброміоми, маткові кісти та кістками яйників. А ще пердракові та ракові захворювання жіночих статевих органів та мастопатія молочної залози. Тому жінка має сама оглядати свої молочні залози, про всі підозри — це можуть бути вузлики та інші утворення — повідомляти лікаря. Обстеження на маммографі, який є у ТРТМО, сприяє ранньому виявленню пухлин та ефективному лікуванню без видалення молочної залози. Не забувайте і про флюорографічне обстеження. Словом, дбайте про своє здоров'я, адже краще від вас цього не зробить ніхто.

Наша адреса: 46 000, м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.

Астрологічний прогноз

від Івана Круп'яка з 16 по 22 травня

ОВЕН (БАРАН)
(21.03 — 20.04)

Початок тижня буде сприятливий для вирішення справ. Але великих і значних фінансових операцій робити не бажано. Тиждень сприятливий для робочих поїздок, мандрівок. Маєте шанс для цікавого знайомства. У вихідні обережно з незнайомцями.

ТЕЛЕЦЬ (ТУР)
(21.04 — 20.05)

Для фінансових справ, покупок і переговорів цей тиждень буде не надто вдалим, але й не критичним, особливо у першій половині. В багатьох вдало можуть вирішитися робочі і нагальні питання, можливі поїздки. Очікуйте на сторонню допомогу. Ближче до вихідних будьте обережні на дорозі.

БЛИЗНЮКИ (ДВІЙНЯТА)
(21.05 — 21.06)

Не приймайте квапливих рішень, не висловлюйтесь категорично. Все, що маєте зробити, добре плануйте. Цей тиждень не несе успіхів в стосунках з партнерами, а також у фінансових операціях. Пильнуйте здоров'я, у вихідні розслабтесь, відвідайте культурно-розважальні заходи.

РАК (ЧИСТОВІД)
(22.06 — 22.07)

Тиждень має принести зміни, на які ви не сподівались. Комуś доведеться переглянути свої стосунки з оточуючими і навіть друзями. Угоди можете укладати у середу або четвер. Вам запропонують вигідну річ або дадуть добру пораду щодо літньої відпустки. У вихідні обережно з алкоголем.

ЛЕВ (ЗВІРОЦАР)
(23.07 — 23.08)

Ще на цьому тижні давати або брати в

борг гроші не бажано. Продумуйте майбутні дії щодо змін. Комуś поталанить на змаганнях чи у виграші. У вихідні не ризикуйте. Стосунки з партнерами матимуть напружений характер ближче до вихідних.

ПАННА (ХЛІБОНОША)
(24.08 — 23.09)

Великих планів на цей тиждень не будуйте, втім вдасться вирішити чимало справ. Залагодите особисті проблеми і такі, що пов'язані членами сім'ї. Ваші послуги будуть дуже потрібні стороннім особам. Комуś досить поталанить. Очікуйте інформацію, яка розвеселить вас.

ТЕРЕЗИ (КАНТАР)
(24.09 — 23.10)

Початок тижня вимагатиме від вас серйозного ставлення до роботи та побуту. Проявляйте терпіння і наполегливість. Ближче до п'ятниці вам можуть запропонувати вигідний тривалий проект чи додаткову роботу або привабливу поїздку. У вихідні призначайте зустрічі, займайтеся спортом.

СКОРПІОН (ЗЕМЛЕДУХ)
(24.10 — 22.11)

Зірки радять впродовж цього тижня завершувати справи, які ви визначили на цей місяць. Вам можуть допомогти у досягненні задуманого. Не відкладайте важливих поїздок. У вихідні сповільніть темпи. Старайтесь поводитися так, щоб не викликати заздрощів. Обережно за кермом.

СТРІЛЕЦЬ (ЖОВНІР)
(23.11 — 21.12)

Небажано розпочинати нових справ з далекою перспективою. Всі інші справи йтимуть добре. Дотримуйтеся обережності

ті з грошми та цінними речами. Зіркі будуть більш схильні до вас у другій половині тижня.

КОЗЕРІГ (ЦАПОК)
(22.12 — 20.01)

До кінця тижня ваші справи відбуватимуться згідно із задумом. Думайте про свій імідж і його зростання. Будь-які нові пропозиції піддавайте сумніву, ретельно перевіряйте їх. В другій половині тижня ваша праця буде гідно оцінена. Можете розраховувати на підвищення заробітку.

ВОДОЛІЙ (ВОДОНОС)
(21.01 — 19.02)

До п'ятниці дотримуйтеся поміркованого способу життя, жодних зривів, звинувачень, а тим більше протестів. Все це, за необхідності, надолужите в кінці травня. Спокійно завершуйте розпочаті справи, відмовтесь від потаємності. В суботу та неділю проявляйте ініціативу.

РЫБИ
(20.02 — 20.03)

Старайтесь позакінчувати всі раніше розпочаті справи. Бажано дотримуватись нейтральної позиції у всьому, навіть якщо деякі питання вас серйозно хвилюють. Не рекомендується вкладати гроші та змінювати компаньйонів. У вихідні дайте відпочинок тілу і душі.

Усміхніться

— Щопонеділка завжди почуваюся Робінзоном Крузо.
— Це як?
— Дуже нудьгую за п'ятницею.

Люди, які говорять: "Мені б твої проблеми", — так забирайте! Самовивіз, регулярне поповнення асортименту, можливий опт.

Чоловік від жінки відрізняється тим, що перед тим, як помилитися, все ретельно обдумує.

Компліменти — це зброя слабких чоловіків. Сильні завжди говорять правду.

На уроці:
— Петрику, чому в реченні «Петрова з 5-Б відмовила мені» ти не поставив у кінці крапку?
— У цій історії ще рано ставити крапку.

— У мене у ванній з крана тече вода.
— А що повинно?
— Судячи з квітання за квітен — коньяк «Hennessy».

— Ваші дівчата — як троянди.
— Розцвіли?
— Ні, розпустилися...

— Кохана, я б хотів, щоб ти вчинила зі мною як з нашим собакою.
— Що ти маєш на увазі?
— Нічого особливого. Просто нагодуй мене і випусти погуляти.

перший великий український журнал кросвордів!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС
98552

Кросворди

Схованка для одягу				Зупинка по-рома	Осборн	Жіночий чоловічий ескімо-сів		Вакант-не ...			
Гра Іванчука	Хвилястий лист металу	Португальськ. фут-ліст	Біл-ковий ката-лізатор	a				Рапто-ве ос-яння	Сніг — білі ...	Япон-ський вірш	
"Мо-локо-завод" корови	Боу-лінг			Епічні твори		Місце спочин-ку Шев-ченка					
			Най-сприят-ливіші умови				b	Лікує тва-рин	Страва не на кожний день	"Ві-скас" для кицьки	
	Плата за заруч-ника	Прот-яг у пічці			На-клеп-ник	Угода спере-чаль-ників					
						Англ. автор детек-тивів		Над-земний міст	Бог-лучник	Він до Києва доведе	
Ре-гійон в Аф-риці	Франц. королева Катери-на ...							Ста-ров. ні-мецька монета	d		
Під-пільний пра-ців-ник				Ке-рівна наста-нова							
Далі вже ...	Італ. назва острова Керкіра			Пом'як-шена заміна лайки	Забі-яка	ІСО мовою про-гра-мистів	Золоті у май-стра			Жанр Лопе де Вега	
		Рак з морськ. глибин	Барс гірських льодо-виків					f			
Екс-прем'єр Тоні ...	На-йманий екіпаж					Синте-тичний полі-мер	c	Джеймс Бонд	Актор ... Бірча	Рибак	
Не му-суль-манин		e	Місто ... Авів					Корис-тувач комп'ю-тера			
"Діти шпи-гунів", актор	Ліс у запла-вах	Бере-говий вітер				Запах-ний бла-китний лікер					
			Кри-лата фраза					Сокіл Пата-гонії	Кап-кан на мух	Бра-зиль-ська змія	
Мисли-вець-профі	Като-лицький чернець	Весіль-ний старо-ста			Ста-діон у Ріо	Ко-манда кора-бля					
			Думки, як жити далі	Під-леглий фео-дал	Пога-ний тон					h	
"Гра-финя, де ..."						Заго-ловок словник. статті	Спі-вак ... Хома		Со-лодка карто-пля	"Жиро-фле-Жиро-фля", автор	
	g	"Пару-бок мо-торний" (літ.)	Пси-хічна недуга малайця	Мура-делі							
	По-станова глави держави	Сусід-штату Нью-Джерсі					Мало-мірне судно				
			Наука іксів та ігреків								
Риби — косяк, коні — ...	Кар-пен-ко-...	Джере-ло не-ктару					Після ночі				
			Контр-наступ								

a

b

c

d

e

f

g

h

ПОДІЛЬСЬКЕ
СЛОВО

Виходить
з березня 1967 року.
Засновник — Тернопільська
районна рада

В. о. головного редактора
Ірина ЮРКО
Редактор відділу
Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ..... 528830
Відповідальний секретар
Людмила ДЕЙНЕКА
Бухгалтерія, довідки 528830

Позиція авторів може не збігатися з
позицією редакції. За достовірність
викладених фактів відповідальність несе
автор. Редакція залишає за собою право
редагувати і скорочувати тексти. Рукописи
не рецензуються і не повертаються.
® — політична реклама

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17.
Розрахунковий рахунок 26003250972001
Тф КБ Приватбанк міста Тернополя, МФО
338783, ідентифікаційний
код 02475351.
Реєстраційний номер
ТР №186. Тираж 2730
Індекс 61357. Зам. № 399.
Email: podilske_slovo@ukr.net

Газета виходить у п'ятницю.
Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер»,
м.Тернопіль, вул.Текстильна, 28,
тел. (0352) 52-27-37.
Email: a-print.com.ua

Відповіді на кросворд,
вміщений у №18-19
від 22 квітня 2016 року.

І	В	Е	П	Р	К	Р	У	З	Б		
М	А	Н	Т	И	Л	А	Л	Л			
І	Ж	М	А	Я	Ч	Н	Я	В	І	Н	І
Д	Р	Е	Д	И	Ш	Е	К	З	О	Т	И
І	Н	С	Е	К	А	М	Р	Т	Б		
К	Ю	Р	Е	О	Н	О	М	А	С	Т	И
А	Е	Л	І	Н	Г			Н	А	Р	К
К	Л	Е	Й		І	Л	І	О	Н	О	Щ
О	Т	О	К	С	И	Н		А	Н	Г	Л
Ш	У	А			Д	І	Н	А	А	Й	С
Р	І	В	З		Ш	И	П	У	Н	Р	Й
Е	В	И	К	А		А	С	О		Д	О
В	І		І	Л	О			К	Л	И	Ч
В	Ч	И	Н	О	К		А		І	Г	Л
В	Л		Н	Т	Р		Ш	И	П		Р
Я	Р	И	Л	О		У	Ш	У		І	Л
З	В		Т	Ю	Г		Г	У	Д	Н	Н
	І	Ш	А	Н		К		Р		І	У
Ф	Е	С	Т		Е	В	Р		В	И	Б
Л		Т	И	Р	С		А	З	И		А
Е	Л	Ь	Ф		К	У	Б		Щ	Е	К
Р		Т	Л	О		Б	Л	Е		С	К

Вітаємо з днем народження Ігровицького сільського голову **Галину Богданівну ГОЛИК**.

Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збудуться мрії, бажання, думки,
Нехай завжди Вам всміхається доля,
Несуть тільки радість з собою роки!

З повагою — колектив Ігровицької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Педагогічний колектив Мишковицької ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає із 35-річчям учителя хімії **Лілію Петрівну ВІБЛУ**, з днем народження бібліотекара школи **Наталію Борисівну ЛОБ**.

Нехай рікою щастя летиться,
В родині гарно все ведеться.
І серце хай не знає болю.
На довгий вік, на світлу долю.
А ще любові щиро зичим,
Здоров'я, квітів і краси,
І літ щасливих до сторінця,
Усіх гараздів з роси й води.

Колектив Жовтневої ЗОШ І-ІІ ст. ім. Володимира Гарматія вітає з днем народження вчителя зарубіжної літератури **Катерину Антонівну ТЛУМАЦЬКУ**, вчителя образотворчого мистецтва **Андрія Степановича ГОЧА**, вчителя початкових класів **Ганну Броніславівну ОЖГУ**.

Хай Бог Вам посила добро і щастя,
Міцне здоров'я, море благ земних,
А щедрі дні, мов рушники квітчасті,
Нехай ще довго стеляться до ніг.

Колектив Жовтневої ЗОШ І-ІІ ст. ім. Володимира Гарматія вітає з 25-річчям учителя хімії і біології **Ірину Богданівну ПЕТРІВ**.

Хай дороги стеляться крилато,
Будуть чисті, рівні, як струна,
Хай добро не обминає хату,
Як не обминає світ весна.

Колектив Великоберезовицької ЗОШ І-ІІІ ст. вітає з днем народження вчителя математики **Оксану Михайлівну ГРАБ**.

Хай цвіте, не в'яне із роками доля,
Хай Вам літ щасливих зозуля накує,
Від землі Вам — сили,

від води — здоров'я
І добро та радість хай Господь дає.

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ ст. щиро вітає з днем народження вчителя історії та правознавства **Івана Дем'яновича ЧЕРНЕЦЬКОГО**, вчителя зарубіжної літератури **Ганну Станіславівну МАКСИМ**, завгоспа школи **Ігоря Теодоровича СКАЛЬКА**, технічного працівника **Петра Степановича ПІХУРСЬКОГО**.

В цей дорогий для серця день
Бажаєм квітів і пісень,
Від друзів — щирих привітань,
Від зірок — здійснення бажань,
Від сонця — світла і тепла,
Щоб доля щедрою була!

Від усього серця вітаємо з днем народження і Днем ангела турботливого і люблячого чоловіка, батька **Юрія Володимировича ОМЕЛЬНИЦЬКОГО** з с. Смиківці Тернопільського району.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.

З любов'ю і повагою — син Андрій, дочка Ольга, дружина Оксана.

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з ювілеєм соціального робітника с. Мироліوبівка **Світлану Іванівну БАСТЮК**, соціального робітника с. Біла **Ганну Ярославівну ГУТУ**, соціального робітника с. Великі Гаї **Ольгу Олегівну МАРКОВИЧ**.

В святковий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І повсякденно, повсякчас
Хай буде все у Вас гаразд!

Урочистості з нагоди 40-річчя Тернопільської музичної школи №2 ім. Михайла Вербицького відбулися у палаці культури “Березіль” ім. Леся Курбаса.

А музика звучить...

Галина ЮРСА — ТРР “Джерело”. Фото автора.

За фортепіано сидить маленька дівчинка років шести, не більше. Перед нею нескладна партитура.

Дитя з допомогою вчительки називає кожну ноту, знаходить потрібну клавішу і легенько натискає на неї. Потім дивиться на викладача, запитуючи поглядом: “Чи правильно я зіграла?”. Побачивши усмішку на обличчі педагога, стає сміливішою та впевненішою. Так, або майже так починається шлях людини до високого мистецтва — музики. З простого починається успіх, визнання. Та приходять вони до того, хто має обдарування, талант, наполегливо працює, вдосконалюється. Не всі, хто вчаться грати на музичних інструментах, співають у хорі або акапелльно, будуть професіоналами цієї справи, проте навчитися любити музику, отримувати від неї естетичну насолоду — вже немало. Про це постійно наголошують вихованцям викладачі Тернопільської музичної школи №2 ім. Михайла Вербицького.

У ці дні мистецка альма матер відзначала вагомий ювілей — 40 років із дня заснування. Урочистості відбулися у палаці культури “Березіль” ім. Леся Курбаса.

Тернополяни поважного віку, особливо ті, які люблять музичне мистецтво чи пов'язали з ним своє життя, пам'ятають, що історія цієї школи розпочиналася з листопада 1969 року. Тоді на вулиці Новий світ, 2 перших учнів прийняла вечірня музична школа. Через сім років заклад було реорганізовано у Тернопільську музичну школу-семирічку №2. На зорі української незалежності, у 1993 році, музична школа №2 “переїхала” на масив “Сонячний” у приміщення колишнього дитячого садка на вулиці Пушкіна, 4, де й знаходиться донині.

Першим директором школи був Михайло Дерен, під мудрим керівництвом якого розпочато створення матеріально-технічної бази, поповнено інструментарій, сформовано міцний кістяк педагогічного колективу. Михайло Петрович очолював музичну школу №2 понад два десятиліття та залишив добрий слід у пам'яті тих, хто його знав.

У 1997-2011 роках школу очолювала світлої пам'яті Людмила Федунік. У 2011-20012 рр. — Зіновій Грняк, 2012-2015 рр. — Валерій Ткачук, якого знають як професійного музиканта, людину з інноваційним мисленням. Нині обов'язки директора школи покладено на Лілію Гунько — людину з чітким розумінням потреб школи та сучасних запитів учнів, до того ж улюбленого багатьма викладача домри, гітари.

Мистецтво музики та співу учні

З вітальним словом до колективу Тернопільської музичної школи №2 ім. Михайла Вербицького звернувся Тернопільський міський голова Сергій Надал.

Тернопільської музичної школи №2 вивчають на відділеннях: фортепіанному, струнно-смичковому, народних інструментів, духових та ударних інструментів, вокально-хоровому, теоретичному та відділі “Музичне мистецтво естради”. У школі навчається 670 учнів. Навчально-виховний процес реалізують близько 90 викладачів.

Тернопільська музична школа №2 — це живий механізм, де постійно ведеться методична робота. Проводяться відкриті уроки, методичні доповіді та розробки, підвищується професійна майстерність викладачів щодо вивчення педагогічного репертуару, новинок нотної та музичної української і зарубіжної літератур. У школі проводять семінари, присвячені творчості композиторів, майстер-класи знаних виконавців-педагогів.

Бажані та постійні гості школи — професори, викладачі Львівської державної музичної академії ім. Миколи Лисенка, Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької.

Завдяки високому професіоналізму викладачів музично-теоретичних дисциплін, Тернопільська музична школа №2 впродовж багатьох років була методичною базою для викладачів-теоретиків області. Саме теоретики цієї школи виділили курс української музичної літератури в окремий предмет.

Нині у школі діють загальношкільний хор (керівник Оксана Іванова), симфонічний оркестр (Тарас Шафаровський), духовий оркестр (Юрій Бойко), оркестр українських народних інструментів (Валерій Ткачук), ансамблі: скрипалів (Тарас

Шафаровський), народних інструментів (Тетяна Кузяєва), гітаристів (Степан Скибньовський), бандуристів (Неоніла Іваноньків), народної музики (Ігор Брухаль), сопіларів (Іван Івачевський), камерний ансамбль викладачів струнно-смичкового відділу (Любов Кондришин), вокальний ансамбль викладачів “Каданс” (Ніна Максимюк).

Гордість школи — її талановиті випускники, які продовжили навчання у вищих музичних закладах України і світу, чие ім'я називають серед переможців та лауреатів найпрестижніших музичних конкурсів. Серед них Валентин Валентів, Наталія Гончак, Ірина Івасів, Олесь Дунець, Олена Хіль, Тетяна Довгань, Діана Чубак, Світлана Тлумацька, Мирослава Гаврилюк, Уляна Воробей, Оксана Пекун, Василь Пиріжок, Людмила Пасічник, Тетяна Шахматова, Роман Капранов, Володимир Вермінський, Дана Дурда, Юрій Луговий, Юлія Боденчук, Сергій Мосійчук, Василь Бзовський, Тарас Бабій, Олег Пахомов, Сергій Недашківський. Із завмиранням серця багато з нас у 2010 році, забувши про справи та обов'язки, спостерігали за неперевершеним співом та сценічною грою викладачки вокально-хорового відділу школи Іриною Борисюк, яка стала фіналісткою першого в Україні вокального шоу-проекту “Х-фактор”.

У цій музичній школі життя дуже насичене. Традиційними є щорічні Шевченківські вечори, звітні концерти школи з Оксаною Прокоп, вечори української музики, які проводять струнно-смичковий та на-

родний відділи, загальношкільні концерти до Дня матері, Дня музики, Дня знань, концерти першокласників. Тернопільська музична школа №2 — це база для проведення зональної обласної теоретичної олімпіади та обласного конкурсу камерних ансамблів “Консонанс”.

Коли не ступиш на поріг цієї школи, завжди бачиш на стенді афіші, які запрошують на концерти, які відбуваються як у самій музичній школі, так і в місті за участю іменитих музикантів. Як розповідають учителі, батьки учнів, тут завжди кипить мистецьке життя.

Святкування 40-річного ювілею Тернопільської музичної школи №2 у палаці культури “Березіль” ім. Леся Курбаса стало помітною подією у житті міста й області. Розпочалося дійство з виступу загальношкільного хору та музичного оркестру, які заспівали Гімн України на слова Михайла Вербицького. Знаково, що ім'я цього українського композитора присвоєно школі минулого року — до його 200-літнього ювілею. Присутні у залі та юні артисти вшанували світлу пам'ять педагогів школи, які не дожили до ювілею, відійшовши у засвіти. На екрані промайнули їх світлі образи, нагадуючи усім, що хоч життя скороминуче, музика залишається вічною. На сцену піднімались представники влади, митці, щоб привітати учнів та учителів музичної школи. Щірі вітати звучали з уст Тернопільського міського голови Сергія Надала, начальника управління культури і мистецтв Тернопільської міської ради Олександра Смика, члена президії директорів ради Тернопільської області Василя Коваля, колишнього директора музичної школи №2, а нині завідуючого навчальним методичним кабінетом Тернопільського обласного методичного центру народної творчості Зіновія Грняка, директора Тернопільської музичної школи №1 ім. Василя Барвінського Надії Семчишин, викладача Тернопільського музичного училища ім. Соломії Крушельницької Сергія Малвічка, директора Тернопільської художньої школи ім. братів Бойчуків Євгена Чопика та інших поціновувачів школи і музичного мистецтва. Було багато подяк, квітів, щирих побажань.

На суд поважної публіки представлено великий ювілейний концерт, у якому взяли участь теперішні учні Тернопільської музичної школи №2 ім. Михайла Вербицького, їхні педагоги та випускники школи, музиканти-віртуози та співаки Діана Чубак, Володимир Парацій, Вікторія Соколовська. Концерт залишив неповторні враження.

Ювілейні торжества закінчились, а школа живе своїм неповторним життям — навчанням дітей, підготовкою нових концертів, самовідданою працею, новаторськими ідеями педагогів та плеканням зірок на музичному небосхилі.